

NAŠ BAROMETER

Glasilo občinske konference SZDL Hrastnik
Leto 4 • številka 2 • junij 1987

Dostaviti na naslov: čitalnica
sp 35
NAŠ barometer
1987
352(497 12 Hrastnik)
1001891,2
COBISS ®

Ob našem prazniku

Leto je naokrog in spet je pred nami dan, ki smo ga občani Hrastnika izbrali za svoj občinski praznik. To je 3. julij, dan ko se bolj kot sicer spominjamo dogodkov v letu 1934, velike gladovne stavke rudarjev. Spominjamo se tudi neznosnih delovnih in socialnih razmer, ki so narekovale to skrajno in pretresljivo odločitev o pasivnem odporu proti izkoriščanju.

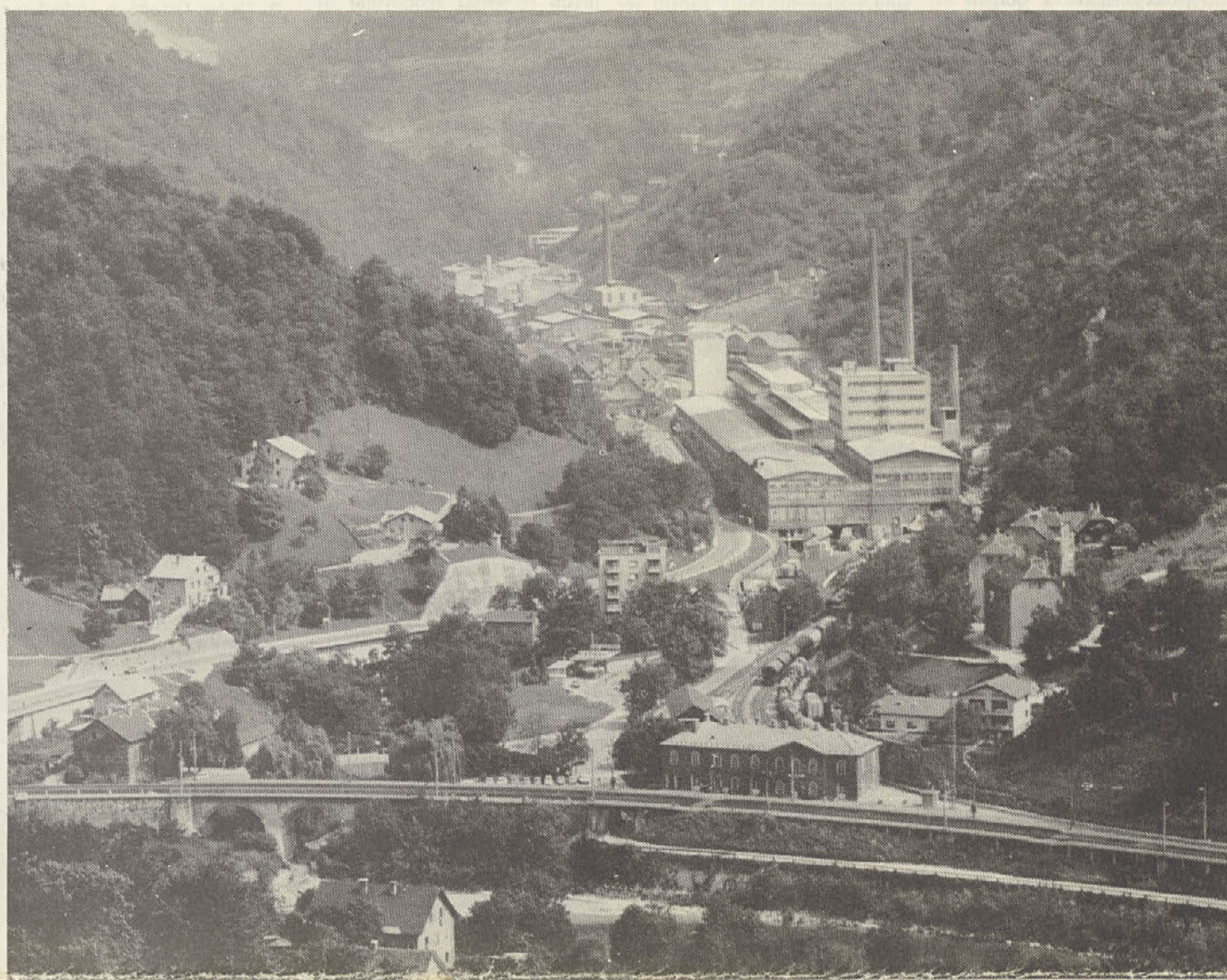
Ta protest pa ni bil osamljeno dejanje delavskega gibanja v tistem času, ampak posledica in nadaljevanje vrste dejanj delavstva za pravice. Sem sodijo spopad z Orjuno leta 1924, stavke steklarjev junija leta 1928 in julija 1936 in vrsta drugih podobnih dejanj ter končno dozorevanje razmer za ustanovni kongres komunistične partije Slovenije, ki je bil na Čebinah aprila leta 1937. Letos smo proslavili 50-letnico tega pomembnega dogodka, hkrati pa se spominjamo, da je pred 50 leti prevzel vodstvo KPJ tov. Tito.

Praznik občine je tudi priložnost, da stvarno ocenimo svoje vsakodnevno delo in doseganje ciljev. Čeprav nam okoliščine niso najbolj naklonjene, smo brez večjih pretresov zaključili poslovanje v letu 1986 tako da smo ponovno povečali industrijsko proizvodnjo za 9,5%.

Za zdaj imamo le podatke o poslovanju v prvem trimesečju tega leta. Ti so v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta zelo ugodni, saj ugotavljamo, da je celotni prihodek večji za 130% porabljena sredstva za 102 in dohodek večji za 227%. To je omogočilo za 264% več sredstev nameniti za akumulacijo in izplačati za 108% večje akontacije osebnih dohodkov.

Kaj je pripomoglo k tem uspehom? Predvsem veliko večji obseg proizvodnje glavnih nosilcev gospodarstva, saj se je povečal v Steklarni — Sijaju za 10,8%, v Tovarni kemičnih izdelkov za 2,9 in pri Rudniku jamska storilnost na moža za 4%. Pri tem pa so bili stroški nekoliko manjši, kar je omogočilo razmeroma donosno poslovanje v Steklarni — Sijaju, TOZD Rudnik pa je po daljšem obdobju zaključil to trimesečje brez običajne izgube.

Ti podatki nedvoumno dokazujejo, kako usodno je gospodarstvo občine odvisno od dveh, treh OZD. Zato mora biti osnovni cilj našega razvoja širši krog nosilcev gospodarstva. Zato so zbori skupščine občine na

Vsi zbori občinske skupščine Hrastnik so na predlog komisije za podeljevanje priznanj »zaslužni občan« soglasno sklenili letos podeliti nazive:

častni občan

JANKU OROŽNU

Rodil se je 10. 12. 1891 v Turju, stanuje v Celju, je zgodovinar, prevajalec, kronist, ki je velik del svojega ustvarjanega dela posvetil Revirjem, Hrastniku in tako med prvimi našo bogato zgodovino predstavil širši slovenski javnosti;

zaslužni občan

ALEKSEJU USU,

rojenemu 6. 4. 1937, in stanujočemu v Hrastniku za delo in uspehe na gospodarskem področju v občini;

FRANJU KRSNIKU,

rojenemu 12. 1. 1939, stanujočemu v Hrastniku, za delo in uspehe na družbenopolitičnem področju v občini;

DRAGU KOZOLETU,

rojenemu 26. 10. 1926, stanujočemu na Dolu pri Hrastniku, za delo in uspehe na področju društvene dejavnosti v občini.

Posebno priznanje občine Hrastnik bodo prejeli:

ELVIRA ŠIKOVEC,

rojena 10. 2. 1943, stanuje v Hrastniku, za uspehe na družbenopolitičnem področju v občini;

ELIZABETA JAKŠIČ,

rojena 28. 9. 1947, stanuje v Hrastniku, za uspehe na področju kulturne in prosvetne dejavnosti;

VIDA VOLKER,

rojena 26. 9. 1927, stanuje v Hrastniku, za uspehe na področju društvene dejavnosti;

STRELSKI DRUŽINI »STEKLAR« HRASTNIK za uspehe na področju športne dejavnosti.

zadnjem zasedanju osvojili predlog izvršnega sveta in sprejeli določene sklepe o oživiljanju in popestritvi gospodarskega razvoja občine Hrastnik.

Čas od zadnjega praznika pomeni nadaljevanje prizadevanj vseh delovnih ljudi in drugih občanov za boljše življenjske razmere v naši občini, pomeni pridobitve, na katere smo lahko ponosni. Omenil bi dograditev sodobne telovadnice na Logu, ki že omogoča napredek in uveljavljanje nekaterih športnih panog, ki so bile zaradi pomanjkanja prostora zastavljene. Omenil bi novo asfaltirano cesto od Hrastnika do Zidanega mosta, ki bo nekoliko omilila nemogoče prometne razmere v občini. Seveda pa se s to zasilo in delno rešitvijo ne odrekamo opravičenim in odločni zahtevi po novi zasavski cesti, ki bo tekla na desnem bregu Save.

V teh dneh je bila povečana zmogljivost avtomatske telefonske centrale za 400 števk, kar že omogoča nove telefonske priključke. Končane so vse priprave za polaganje telefonskega kabla od Dola proti Rimskim Toplicam, s čimer bo omogočena razširitev telefonskega omrežja v vzhodnem delu naše občine.

V izdelavi so projekti za rekonstrukcijo ceste od križišča proti Dolu, in sicer z izgradnjo poti za pešce. Dela, predvidena s programom IV. samo-

prispevka, potekajo po načrtu. Od 1. julija 1987 do 31. 12. 1988 bodo izpolnjevali naloge, ki zadevajo neposredna hotenja krajevnih skupnosti. Gre za večnamenski objekt na Marnem, novo cesto v Krnice, posodobitev cest v Turju, Podkrajju in drugo. Kljub veliki rasti cen in spreminjanju nekaterih drugih razmer ugotavlja odbor za izvajanje programa samoprispevka, da bo sprejeti program v celoti uresničen.

Tudi ob letošnjem občinskem prazniku bodo številne kulturne, športne in druge prireditve. Nadaljevali bomo uresničevanje pred leti sprejetega dogovora, da občasno prenesemo osrednjo prireditev — slavnostno zasedanje zborov občinske skupščine — v krajevne skupnosti. Letos bomo sprejeli gostoljubnost krajevnih skupnosti Steklarna, ki prav tako slavi svoj

krajevni praznik in nas ob tej priložnosti vabi v slikovito okolje Streškega društva Steklar.

Vabim vse občane in delovne ljudi Hrastnika, da se načrtovanih prireditev udeležite v čimvečjem številu, in vam v imenu občinske skupščine, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij iskreno čestitam ob občinskem prazniku, dnevu rudarjev in dnevu borca in želim novih delovnih uspehov.

Predsednik
Skupščine občine Hrastnik
Jože Žibert

Vlak bratstva in enotnosti spet v Sloveniji

Najlepše, kar lahko povezuje človeška srca

Ko se je posebni vlak ustavil, so se razlegle častne salve vse do zelenega gorovja, do Pohorja, prek vedno lepih mariborskih streh. Kot da govorijo: Prišel je — Vlak!

Komaj so salve utihle, so orkestri začeli igrati davno naučene melodije in marše. Šopki, tisoče zastavic v rokah fantov in deklet v pestrih narodnih nošah, s transparenti in priručnim spor-

očilom: Dobrodošli! Vemo, kdaj so salve — v počastitev visokih predstavnikov ali velike zgodovinske zmage. V petek, 3. junija leta 1983, so bile morda prvič v zgodovini enega ljudstva izstreljene Aleksandru Smiljaniću iz vasi Dudovice pri Lazarevcu, Čedomiru Joksimoviću iz Orašča pri Arandelovcu, Milošu Antoviću iz Prilipceva pri Užiški Požegi, Dragoljubu Miličeviću iz Bele Vode pri Kruševcu, deseterice kmetov v prelepih narodnih nošah, inženirjev, učiteljev, delavcev in drugih potnikov specialnega vlaka na čast. Tako pričaka

samo brat brata, prijatelj prijatelja. Tako pričakamo najdražje, najbližje, navadne ljudi iz Srbije, ki so s slovenskim ljudstvom skovali bratstvo, ki ga nihče in nikdar ne more razdreti.

Tako je Maribor pričakal tistega junija udeležence vlak Bratstvo in enotnost. Pristrčno, z razširjenimi rokami, največjimi počastitvami. Enako je bilo v Celju, Žalcu, Mozirju, Polzeli, Šempetru, enako je bilo v 35 slovenskih občinah.

Prav tako se je bratstvo začelo kovati nekega junija že pomalem daljnega leta 1941. Z iste mariborske postaje so tistega mračnega leta transporti razvažali nedolžne slovenske družine. Komaj premikajoče se starce in starke in šele rojene otročičke, predvsem pa napredne delavce in izobražence.

Pomembne so bile številke, vendar tudi vdanost slovenskih domoljubov domovini. Za takšne, za več kot 250.000 Slovencev ali skoraj za vsakega tretjega prebivalca je bilo določeno izgnanstvo. Kam? Zakaj? Kdaj?

Odgovor je dala nemška operacija, za katero je osebno skrbel Hitlerjev namestnik Himmler.

Leto 1941. Okupacija Jugoslavije je omogočila uresničitev davne Hitlerjeve želje, da »germanizira« del Slovenije in priključi Velikemu Reichu.

Slovensko Štajersko in Gorenjsko so želeli nacisti pripojiti svoji novi Nemčiji in ustvariti prostor za številne nemške družine. Nemški in italijanski okupatorji so se zelo hitro zmenili, kako bodo razdelili Slovenijo. Nemčija je seveda dobila ne samo največji, marveč tudi najplodnejši del. Zelo natančno so zračunali, da so prigrabili in priključili Nemčiji 10.261,9

Vlak bratstva in enotnosti se ustavlja v Trbovljah, kjer se srečajo in posloviijo revirski gostje in gostitelji. FOTO: Milan Tanšek

kvadratnega kilometra s 798.700 prebivalci. Italija je dobila veliko manjši kos: 4.550,66 kvadratnega kilometra in 336.279 prebivalcev! Slovenija je bila črtana, razkosana... Vsaj tako so mislili nemški in italijanski fašisti.

Potem je prišla druga etapa »germanizacije«, ko so se Hitler, Himmler in njuni prvirženci pokazali v pravi luči in svojo pravo kulturo, ko so na grmado metali knjige in številne druge zaklade slovenskega ljudstva. Sežgali so približno dva in pol milijona knjig in nadaljevali čiščenje tega dela Slovenije vsega, kar je slovensko in slovansko. Kot da lahko čez noč izbrisejo z eno samo odločitvijo ali načrtom stoletno izročilo, kulturo in vse tisto, kar pripada enemu narodu! Čez noč so spremenili celo imena ulic v

Mariboru, Ptuju, Celju in vseh drugih mestih tega dela Slovenije. Sneli so table s slovenskimi imeni ulic in obesili nove, nemške.

Ko so končali te, naj rečemo vidne manifestacije, so začeli svojevrstno čiščenje Štajerske in Gorenjske. Odločili so: največji del ljudstva je treba izseliti. Nova, ugrabljena zemlja mora biti brezhibno čista, da ne bi prišlo do mešanja ras, da ne bi slovensko izobraženstvo v svojem rodnem kraju, na svoji rodni grudi, ohranilo svojo, lastno kulturo, zgodovino, jezik...

Na vrsti je bil eden največjih genocidov, zabeleženih v drugi svetovni vojni. Že v prvem letu vojne se je pričel uresničevati načrt, za katerega izvrševanje je osebno skrbel Hitler.

Obsedeno in noro so začeli iskati knjige v knjižnicah, knjigarnah, šolah in domovih, da bi našli

in sežgali vse, kar je napisanega v slovenščini. To pa je bil samo del igre, ki se bo kasneje razrasla v nasilno, množično selitev. Himmler je bil zadolžen za uresničevanje tega načrta. Zamišljeno je bilo, da se deportiranje izvede množično in zelo hitro. (Muzej slovenskih izgnancev v Brestanici — po nemško Reichenburg — v gradu na griču, ki dominira nad Savsko dolino in glavno železniško magistralo Beograd—Zagreb—Ljubljana, hrani spomine na te minule dni. Ta enkratni muzej, ki ga je uredil slovenski zgodovinar dr. Tone Ferenc, je ena najboljših prič množičnega izseljevanja slovenskega ljudstva. Številne listine, fotografije, predmeti, mape pričajo o težkih, vendar slavnih dnevih slovenskega ljudstva.)

Odloček iz knjige Vlak, ki se ne bo ustavil

Letošnja priznanja aktivistom OF, sindikata in mladine

Občinska priznanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda za leto 1987 so prejeli:

1. Marija Babič za uspešno družbenopolitično delo in aktivistično delo v krajevni skupnosti,
2. Dušan Ostojič za dolgoletno aktivistično delo,
3. Ernest Ramšak za dolgoletno družbenopolitično delo v krajevni skupnosti,
4. Milena Slokan za dolgoletno aktivistično delo na področju kulture in

5. Pavla Zadobovšek za uspešno družbenopolitično delo.

Srebrni znak ZSMS so prejeli:

1. Miro Jerkovič,
2. Franc Rajh,
3. Čeperlin-Kreže Helena,
4. Katjuša Laznik,
5. Geli Vesenjaj,
6. Branko Majes,
7. Bojan Lipeč,
8. Magda Žagar Diacci,
9. Skupina GUMIFLEX

Srebrni znak sindikata so prejeli:

1. Alojz Kušar,
2. Ivanka Kirn,
3. Kristina Greben,
4. Božo Biderman in
5. Anton Potušek.

Program

prireditve ob praznovanju 3. julija — praznika občine Hrastnik, rudarskega praznika, dneva borca in praznika krajevne skupnosti Steklarna

PETEK, 19. 6. 1987

ob 20.30

- Sprejem absolventov rudarske šole v rudarski stan s prireditvijo »Skok čez kožo« na Trgu F. Kozarja
- Družabno srečanje

SOBOTA, 20. 6. 1987

ob 12. uri

- Kajakaško tekmovanje v spustu od Prusnika do Hrastnika

ob 16. uri

- Promenadni koncert Steklarske godbe na pihala DPD Svoboda II in razglasitev izidov tekmovanja v spustu pred prostori Brodarskega društva

NEDELJA, 21. 6. 1987

ob 8. uri

- Zasavsko prvenstvo v streljanju z malokalibrsko puško na strelišču SD Steklar

ob 10. uri

- Kolesarska dirka za veliko nagrado Hrastnika

TOREK, 23. 6. 1987

ob 20.30

- Nočni tek po ulicah Hrastnika s startom in ciljem pred hotelom »Jelka«

SREDA, 24. 6. 1987

ob 18. uri

- Priprave na univerziado — košarkarska tekma med reprezentanco Jugoslavije in selekcijo univerze Michigan

PETEK, 26. 6. 1987

ob 10. uri

- Otvoritev razstave ljudske tehnike — modelov modelarske sekcije v prostorih Brodarskega društva

ob 17. uri

- Otvoritev fotografske razstave »Naš objektiv« v Zdravstvenem domu Hrastnik

ob 18. uri

- Namiznoteniški dvoboj Hrastnik : Slovenija v telovadnici OŠ NHR

ob 19. uri

- Svečana podelitev nagrad inovatorjem v letu 1987 v poslovnostanovanjskem objektu

SOBOTA, 27. 6. 1987

ob 8. uri

- Regijsko tekmovanje pionirjev gasilcev na stadionu na Logu

ob 18. uri

- Proslava 35-letnice taborniškega odreda Temni hrast v Taboriškem domu

NEDELJA, 28. 6. 1987

ob 9. uri

- Start kolesarskega maratona »Zasavje 87« izpred OŠ NHR na Logu

ob 9.30

- Odprto hitropotezno šahovsko prvenstvo Hrastnika v hotelu Jelka

ob 10. uri

- Tradicionalni kegljaški turnir ekip invalidov na kegljišču na Logu

TOREK, 30. 6. 1987

ob 18. uri

- Večer košarke na igrišču na Logu

SREDA, 1. 7. 1987

ob 16. uri

- Turnir v malem nogometu z nastopom ekip KS in JLA v športnem parku za Savo

ČETRTEK, 2. 7. 1987

ob 18. uri

- Promenadni koncert rudarske godbe pred Delavskim domom

PETEK, 3. 7. 1987

ob 8. ure

- Organizirani ogledi delovnih organizacij TKI in Steklarna-Sijaj in muzejske zbirke »Hrastnik v zgodovini«

ob 16. uri

- Otvoritev razstave plastik Stojana Batiča v poslovno-stanovanjskem objektu

ob 18. uri

- Skupno zasedanje občinske skupščine in skupščine KS Steklarna na prostoru Strelske družine Steklar

ob 21.30

- Kajakaška baklada na Savi

SOBOTA, 4. 7. 1987

ob 7. uri

- Množični pohodi »sto družin« po poteh spominov NOV na Kal in Kopitnik

ob 12. uri

- Otvoritev koč LD Dol na Kopitniku

ob 17. uri

- Parada Gasilskega društva Hrastnik-mesto ob 100-letnici obstoja.

Skupščina in družbenopolitične organizacije občine Hrastnik

Hrastniški osmošolci v spomin na velike trenutke naše zgodovine vsako leto za dan mladosti obiščejo Osankarico. Tukaj so tudi sprejeti v ZSMS. FOTO: Simon Tanšek

Aprilska vojna grožnja slovenskemu narodu

Hoteli so nas poteptati

Takoj po okupaciji Slovenije so Nemci začeli z likvidacijskimi postopki, da bi uničili vse, kar bi oviralo priključitev in spominjalo na slovensko. Po Hitlerjevem naročilu naj bi iz Slovenije izselili 260.000 slovenskih rodoljubov. Hoteli so jo zbrisati z zemljevida. S tem bi porušili vse, kar smo Slovenci od svoje naselitve na Balkanski polotok osvojili in v težkih bojih tudi priborili. Nikoli več ne bi bilo slovenskega jezika, za katerega smo se vedno borili, ne bi bilo slovenskih šol, besede »SLO-VEVEC« svet ne bi več poznal: Zbrisali bi našo kulturo in nas poteptali kljub našemu ponosu, ki ga doslej je nobena sila ni mogla streti. Nemcem bi se vse to bržkone posrečilo, če ne bi prišlo do pravočasne ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda. S tem je velik nemški načrt propadel, vendar so izselili še mnogo naših ljudi. Zdaj, po osvoboditvi, se srečujejo izseljenci s svojimi gostitelji, ki so jih takrat sprejeli pod svojo streho. Z vlakom bratstva in enotnosti dokazujejo, da so tudi v svobodni domovini ostali zvesti prijatelji, negujejo ljubezen do svojih rojakov. To pa je najlepše, kar lahko povezuje človeška srca...

Neka izseljenka pa je svojo zgodbo opisala takole: »Bila sem žena hrastniškega rudarja, živela sem bedno življenje, preživljala sebe in družino, se bala za moža, ki je bil komunist...« Ja, takšno je bilo življenje v začetku vojne, se spominja Marija Jagodič. Resnično so bili hudi časi. Za trenutek se ustavi, pobrsko po spominu, se udobneje namesti v naslonjač in nadaljuje pripoved: »Teh dni, ki so sledili, res ne bom nikdar pozabila. V noči s 15. na 16. julij 1941 je bil v Završkovih gostilni sestanek komunistov in drugih zavednih ljudi, ki ga je vodil Sergej Kreigher. Sklenili so, da mora moj mož z družino nemudoma zapustiti Hrastnik in oditi v partizane,

ker je postalo zanj v dolini prenevarno. Popoldne sem z velikim košem odšla k Logarčku po hrano, ki naj bi jo vzeli s sabo in jo neopazno prinesla domov. Hitro sem v kovček strpala nekaj stvari. Dan se je že nagibal k večeru, bil je čas odhoda, ko moža še vedno ni bilo domov. Postajala sem vsebolj nemirna in sem nenehno gledala na uro. Čez nekaj časa se je vrnil, ves miren pojedel kos suhega kruha in nepričakovano dejal: To noč ostanemo še doma. Rad bi še zadnjič spal v svoji postelji. Mogoče nikdar več ne bom. In tako smo še zadnjo noč ostali doma... Naslednji dan, 17. 7., ob zori se je zgodilo... Mlajši sin je zgodaj zjutraj odšel ven in pustil vrata odprta. Nenadoma se med vrati pojavila dva nemška vojaka in oficir. Aretacija... Vse, kar se je kasneje dogajalo, je potekalo tako hitro, da še danes ne vem, kako je bilo. Kovčka, ki sem ga prejšnji dan pripravila, nisem smeli vzeti s sabo. Tako smo v pičlih petnajstih minutah odšli na policijsko postajo. Bili smo izdani. Popoldne so nas odpeljali v celjski Stari pisker, kjer so možke ločili od žensk in otrok. Moške so odpeljali v Nemčijo, v taborišče Mathausen, nas z otroki pa v Brestanico. Tam smo tri dni živeli v barakah. S prvim transportom so mene in moja otroka v živinskih vagonih odpeljali v taborišče v Našice. Mlakarjev in Borušakova, ki sta bili prav tako aretirani, sta prišla za mano. Koliko časa smo tam ostali, se ne spominjam, vem pa, da sta bila hrana in stanovanje zelo slaba. Dobivali smo nekakšno čorbo. Že ob pogledu nanjo se mi je obrnil želodec. Jedla sem plesniv črni kruh, ki mi ga je prinesel neki mož — taboriščnik, ki je z nami živel v barakah. Spali smo na nizkih, z gnijočo slamo pokritih pogradih. Prostora na njih je bilo komaj toliko, da si lahko sedel, a spati je bilo vendarle treba. Ničesar nismo imeli s sabo, ničesar, s čimer bi se lahko

pokrili. Bili smo že skoraj na pol goli. Zeblo nas je... Živelimo v popolni bedi in pomanjkanju.

Že čez dober mesec smo potovali naprej. Ustaši so nas z vozovi odpeljali v Sisak. Tam je bilo vse

še v slabšem stanju kot v Našicah, le da smo živeli v zidanih nizkih hišicah. Postajalo je vse težje. Otroka nisem mogla več vzdrževati in sem ju bila prisiljena oddati v rejo. Bilo mi je hudo, ampak tako sta dobila vsaj hrano in kakšno staro cunj. Sestra, ki me je vseskozi iskala prek Rdečega križa, mi je naposled poslala nekaj odej in obleke. Kasneje je bila tudi ona aretirana in znašli sva se skupaj. Po nekaj mesecih sva z Mlakarjevo odšli na občino prositi za delo, saj od krompirjevih olupkov, raznih ostankov in vode nisva mogli več živeti. Dela nisva dobili, vendar so na najino in na srečo drugih začeli graditi nove hiše, tako da sva se zaposlili pri zidarjih in kasneje v tovarni. Večino skromnega zaslužka pa sva še naprej pošiljali v partizane...

Tako je bilo vse do osvoboditve. Zjutraj, na dan odhoda, so po Savi priplavala prestreljena trupla še vedno z okovanimi rokami. Bilo je grozno. To je bilo tudi zadnje slovo od Siska, kjer sem kot izseljenka preživela štiri dolga leta. Domov smo se vrnili v živinskih vagonih. Doma so bili ob naši vrnitvi srečni in presenečeni, saj so mislili, da smo umrli. Tudi tu nismo imeli ne oblek ne hrane, kajti vse so poslali partizanom. Takoj po osvoboditvi smo začeli udarniško delati, gradili smo nove ceste, nove zgradbe... Bilo je zelo hudo, a smo vendar preživeli, čeprav smo včasih že skoraj omagali...

Zdaj, v svobodni domovini, ji, kot pravi, ne manjka ničesar. Pri svojih triinosemdesetih letih je hitra in vesela kot v mladih letih. Le spomin ji je začel malo pešati... Pa še veliko let, tovarišica Jagodičeva!

*Jana Šmit
Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik*

V TKI se bodo organizirali drugače

Da bi pospešili vsesplošen razvoj, družbenoekonomske odnose in krepili samoupravno vlogo delavcev, smo v TKI v začetku letošnjega leta začeli pripravljati projekt reorganizacije delovne organizacije na makro, mezo in mikro ravni. Z visoko šolo za organizacijo dela Kranj smo sestavili projektno skupino, ki se je terminskem načrtu lotila dela. Do maja je ugotovila stanje, opredelila razvojne cilje in na teh osnovah pripravila predlog za novo organizacijo.

V TKI Hrastnik ugotavljamo, da moramo v naslednjih obdobjih zasledovati predvsem naslednje globalne cilje:

- tržno zanimive in donosne, visokokakovostne, izvozno usmerjene razvojne programe,
- boljšo tehnološko opremljenost,
- večjo kadrovske kakovosti in zmanjšanje kvantitete,
- višjo raven samoupravljanja,
- reševanje ekoloških vprašanj,
- zmanjševanje uvozne odvisnosti,
- razvoj informacijskega sistema poslovanja, podprt z računalnikom, in
- višjo življenjsko raven.

Za to v sedanjih težkih gospodarskih razmerah pa potrebujemo sodobno, dinamično organizacijo.

V analizi stanja ugotavljamo, da so potrebne predvsem vsebinske spremembe na vseh poslovnih in drugih ravneh: marketinški, razvojni, kadrovske, proizvodni, upravljanja in vodenja, odgovornosti in pravic, obveščanja v najširšem pomenu, usposabljanja in prestrukturiranja kadrov, inovativnosti, nagrajevanja in napredovanja delavcev, delovne in tehnološke discipline itd.

Obenem ugotavljamo, da se moramo za tako korenite spremembe tudi samoupravno reorganizirati iz sedanje sestavljene v enovito delovno organizacijo. Tega nam ne narekuje samo analiza stanja in cilji, temveč tudi spremenjene tehnološko-ekonomske razmere, ki so pred leti narekovale sedanjo organiziranost.

Javno razpravo o predlogu za samoupravno reorganizacijo delovne organizacije smo pričeli 21. maja, 23. junija pa se bomo delavci TOZD na referendumu odločili o sprejemu samoupravnega sporazuma o združitvi v enovito delovno organizacijo TKI Hrastnik z veljavnostjo od 1. 1. 1988.

Iz razprav so razvidne ustrezna obveščena ter velika motiviranost, osveščenost in odgovornost celotnega kolektiva.

To je le prva faza. Z nadaljnjim strokovnim pripravljanjem organizacijskih sprememb v naslednjem obdobju pa predvidevamo, da bomo do konca leta uspešno izpolnili preostale naloge.

Iz naših kolektivov

VVU Hrastnik

Staršev ne more nihče nadomestiti. Lahko pa jim pomagamo, da se v času, ko so otroci v naših rokah, brez skrbi za njih posvetijo svojemu delu.

Naše delo poteka v petih vrtcih. Vključenih je 420 otrok ali 47% predšolskih otrok, starih od enega do sedmega leta. Z organizacijo dnevnega življenja v vrtcu želimo čim bolj upoštevati potrebe zaposlenih staršev. Glede na njihov delovni čas, razdaljo od doma do vrta in delovne organizacije so vrata vrtcev odprta od petih zjutraj, zapirajo ob polstirih. Otroci zaposlenih staršev preživijo v vrtcu dnevno po devet ur ali še več.

Otroka sprejememo s toplino, da med vrstniki začuti varnost in radost. Kljub številnim skupinam upoštevamo pri vzgoji dejstvo, da je vsak otrok individuum s svojimi specifičnimi lastnostmi, potrebami in navadami, ki jih je prinesel iz svojega družinskega okolja.

Dan v vrtcu je sestavljen iz različnih dogodkov in sestavin življenja, podobno kot v družini. Glede na starost otroka pa je dnevni red prilagojen njihovim potrebam. V vzgojnem programu, ki ga upoštevamo pri načrtovanju življenja otrok v vrtcu, niso določeni le smotri in vsebine vzgojnih dejavnosti, kot so telesna, intelektualna, estetska, moralna in delovna vzgoja, ampak tudi čas le-teh. V tem okviru zagotavljamo načrtno, postopno in sistematično vzgojno delo, ki vodi k vsestranskemu oblikovanju otrokove ustvarjalne osebnosti.

Prehrana otrok
je eden izmed osnovnih pogojev za zdravo rast in razvoj, za ohranitev in krepitev zdravja otrok. V centralni kuhinji na Logu pripravljamo dnevno po štiri obroke. Hrano razvažamo v vse vrtece. Z dnevnimi jedilniki skušamo zagotoviti fiziološke norme in higiensko neoporečnost.

Sodelovanje s starši
Vrata igralnic so staršem vselej odprta. Pobljže lahko spoznavajo ne le razmere, v katerih otrok preživlja čas v vrtcu, ampak tudi dejavnosti v njih. Tak odnos do organizirane vzgoje prispeva svoj delež k celovitosti in usklajenosti vzgojnih prizadevanj med družino in vrtcem.

Igra
Brez igre in igrač ni srečnega in zdravega otroštva. Igra je pretežna otrokova dejavnost. Otroci se igra v spontanosti dejavnosti po svoji želji, igra se v usmerjenih

zaposlitvah, ki jih organizira vzgojiteljica. V igri se sprosti, pomiri, razvedri in uči. Teh njegovih potreb ni vselej lahko zadovoljiti. V vrtcu imamo igrače, učna sredstva in druga ponazorila, pri katerih si pridobivajo otroci osnovne življenjske izkušnje, pojme in spretnosti. Kakršen je otrok pri igri, takšen je kot šolar pri učenju in odrasel človek pri delu.

Telovadba, šport, letovanje

Za otroke so pomembne telesne dejavnosti — vsakodnevno razgibanje v prostoru, igranje in v naravi. Telesnovzgojne dejavnosti vključujejo tudi športne značke, ki si jo lahko pridobijo z daljšimi izleti v naravo, kolesarjenjem, kotalkanjem, smučanjem, plavanjem in drugimi spretnostmi. Letos je doseglo zlato cicibanovo športno značko 155 otrok. Izleti na bližnje planinske postojanke so imenitna stvar. Večkrat se jim pridružijo starši in planinci. Otroci malih šol so vključeni v aktivnost ciciban planinec. Plavalno spretnost si pridobivajo v bazenu, kar zahteva dosti napore vzgojiteljic. Že vrsto let organiziramo letovanje otrok na Debelem rtiču. Življenje otrok poteka po bogatem programu: od igre v vodi, učenja plavanja, do spoznanja znamenitosti kraja.

Poslušamo, raziskujemo, spoznavamo

Pomembna vzgojna naloga je razvijati otrokov govor, mišljenje, pomnjenje. Začne se že pri dojenčku. Nič koliko spodbud je v vrtcu, ko si otrok bogati besedni zaklad, raziskuje, preskuša, si razvija osnovne matematične predstave in pojme ter pridobiva prvine branja, pisanja in računanja. Cicibani malih šol so se lani in letos pomerili v znanju prometa. Pripravili so prometni kviz in povabili miličnike prometnike. Za svoje znanje so dobili prometno značko. Vzgojnega dela si ne moremo zamišljati niti brez glasbenih dejavnosti. Otroci pojejo in poslušajo glasbo, igrajo na mala glasbila in sodelujejo v didaktičnih igrah. Z glasbo in brez nje z gibli izražajo čustva, misli in doživljanja.

Otrok se izraža tudi v risbi

Vedno se razveselimo prve čačke, ki jo je uspelo našemu otroku še z okorno roko narediti na čisti ploskvi. Kar naenkrat pa

postanejo otroške risbe in slike izviri in izlivi doživetij, misli, hotenj in želja, ki preidejo v tolikšno ustvarjalnost, da ji zavidajo celo pravi umetniki.

Tudi delamo

Otroci ne bi mogli povsem zadovoljiti s še tako dobrimi igračami, če jim ne bi dali kdaj v roke tudi preprostih orodij in snovi, iz katerih nastajajo zanimivi izdelki. Se več pa je vredno to, da si otrok ob ravnanju z njimi pridobiva osnovne tehnične spretnosti in željo po delu in ustvarjanju. S pridom uporabljamo odpadne snovi, ki nam jih dajo delovne organizacije, jih prinesejo starši, zbiramo pa jih tudi sami.

Koliko manj skrbi je, če starši vedo, da so njihovi otroci na varnem.

postanejo otroške risbe in slike izviri in izlivi doživetij, misli, hotenj in želja, ki preidejo v tolikšno ustvarjalnost, da ji zavidajo celo pravi umetniki.

Otroke navajamo tudi na delo. Pospravljajo igrače, sodelujejo pri delitvi hrane, pomagajo čistiti okolje, vrtece, urejajo gredice... Uspešno je zbiranje papirja. Za zaslužni denar gredo otroci na daljše izlete, najraje pa v ljubljanski živalski vrt.

Vsakodnevno življenje popestrijo praznovanja. V vrtcih je

posebno veselo, ko praznujemo rojstne dneve, dedka Mrza, šaljivega pusta, dan žena, dan mladosti, prihod jeseni in drugo.

Ciciban, dober dan

Za otroke, starejše od treh let, ki niso vključeni v dnevno vzgojo in varstvo, imamo številne oblike vzgojnih dejavnosti, da bi slehernemu otroku dali del organizirane vzgoje in izobraževanja.

Vsako sredo od 16. do 18. ure v vrtcu Rudnik potekajo vzgojne dejavnosti. Občasno vključujemo vse otroke v praznovanja. Aktiv lutkarjev »Miškolina«, ki ga vodijo vzgojiteljice, jih razveseli z lutkovno predstavo.

Sodelujemo z osnovno šolo, šolo s prilagojenim programom, glasbeno šolo in z društvi. Vzgojnovarstvena organizacija postaja središče družbeno organizirane predšolske vzgoje.

Vzgojnovarstveno delo opravlja strokovno usposobljena vzgojiteljica in varuhinja. Predšolska vzgoja postaja vedno bolj temelj celotnega vzgojnega in izobraževalnega sistema, zato pedagoški delavci na tej stopnji postavljajo osnove otrokovemu razvoju.

Nismo brez težav

Eden izmed pomembnih pogojev za dobro počutje otrok in kontinuiran pedagoški proces je stalna prisotnost vzgojnovarstvenih delavcev skozi vse leto. Število delavcev pa je glede na minimalne kadrovske normative in poslo-

valni čas organizacije kar za dva delavca premajhno. Vrtec posluje deset in še več ur na dan. Enoizmensko delo, dislociranost enot, ženski kolektiv, pogosta odsotnost z dela zaradi daljših ali krajših bolniških dopustov, nega otroka, še slabša položaj. Obremenitev delavcev pa se kaže večkrat v zdravstvenem stanju, kar pa je v škodo otrokovemu razvoju in počutju.

Pri vzdrževanju stavb imamo največ težav s strehami, saj ob večjih nalivih in dolgi zimi pušča. Najhuje je s streho na enoti Log. Kljub opozorilom in pogovorom ni zelenih uspehov, to pa onemogoča normalno delo z otroki.

Igrišča ob vrtcih so namenjena najmanjšim otrokom, saj preživijo v vrtcu devet in več ur. Nemalokrat pa smo prizadeti, ko prihajamo v vrtec in najdemo polomljena, prevrnjena igrala, onesnaženo okolje, polomljeno grmičevje, razbite šipe na stavbah, polomljeno ograjo... Škoda, ki jo največkrat delajo tisti, večji otroci, in tudi taki, ki to niso več, pa terja tudi denar. Zato naj ne bo odveč naša prošnja staršem, naj svoje otroke, ki se zadržujejo na igriščih najmlajših, pouče, da jih čuvajo, da bi jih lahko upravljali tudi jutri in morda še pojutrišnjem.

Letos slavimo pomembno obletnico, osemdeset let prvega vrta v Hrastniku. Obletnico bomo obelježili ob tednu otroka.

Ivica Kovač

Ekologija, energija, varčevanje

Tudi v Hrastniku smo se pripravljali na republiško konferenco EKOLOGIJA, ENERGIJA, VARČEVANJE. V sekcijah razpravah smo govorili o gradnji termoelektrarne toplotne 3 in o tem, kako izboljšati okolje v občini. Ugotovitve so bile izhodišče za razpravo našega delegata na republiški konferenci Romana Leberja.

Verjetno ni potrebno ponovno s številkami in podatki dokazovati, da Zasavje spada med najbolj onesnažene regije v Sloveniji. Ta ugotovitev izhaja iz poznavanja samo nekaterih prvin onesnaževanja ozračja (SO₂, dim, prah) in voda. K temu pa moramo dodati še druge, manj znane tehnološke emisije (F, Cl, Cl₂, topila itd.) in vplive degradacije zemljišč, katere vzrok je rudarjenje, in na osnovi te, celovitejšie slike ugotoviti, da so ekološke razmere v Zasavju kritične.

Rudarjenje in energetika imata v Zasavju naravne možnosti in tudi že bogato izročilo. Zato je iluzorno pričakovati, da bomo v Zasavju v krajšem času tudi ob pomoči širše skupnosti dosegli, da ta panoga ne bo bistveno vplivala na razvoj naše regije. Tudi opredeljene regije do ponujenih variant razvoja energetike je izredno težka. Na eni strani sta na energetiko in rudarstvo vezana velik del ustvarjenega družbenega proizvoda in socialna varnost več tisoč prebivalcev regije, na drugi pa so težnje in zahteve po boljšem, človeka vrednem in zdravem okolju.

Zato je prav, da spregovorim o teh zahtevah, saj lahko bistveno vplivajo na razvoj te panoge. Zahteve in stališča so strnjene iz vseh širokih razprav v regiji. Izgradnja TE-TO Trbovlje je pomembna za razvoj energetike v Zasavju in širše. Zato je tudi v vseh razpravah v regiji naletela na razumevanje.

Razprave so istočasno pokazale, da so predpogoji za gradnjo tega objekta naslednji:

1. zahtevamo takojšnjo uvedbo čiščenja dimnih plinov v termoelektrarni, ki že obratuje (TE-2);

2. gradnja TE-TO Trbovlje bo možna in sprejemljiva samo ob sočasni izpolnitvi naslednjih pogojev:

2.1. obvezna uvedba čiščenja dimnih plinov najvišjega učinka, 2.2. najširša uvedba daljinskega ogrevanja v celotnem Zasavju, 2.3. zahtevamo tak način depoziranja odpadkov iz načrtovane TE-TO, ki bo v čim manjši veri vplivalo na okolje.

Vsi ti pogoji morajo biti obvezno izpolnjeni, sicer bo imela načrtovana gradnja usodne posledice za okolje.

Škornji za gnoj ali usluga komunalcem? Kakorkoli je že, zdaj pozabljeni ležijo ob potoku v Novem Dolu. Četudi so stari in dotrajani, gnijejo počasi, potok pa še ni toliko narasel, da bi jih pospravil. Jih je preveč.

dice za že tako kritične razmere v Zasavju.

Poleg tega zahtevamo, da rudarstvo uvede takšne odkopne metode, ki bodo minimalno vplivale na preoblikovanje površin, da sproti sanira razmere na aktivnih dnevnih kopih in da opuščene dokončno sanira.

Poleg omenjenih ekoloških vprašanj energetike pa bomo vztrajali tudi na zahtevi po uresničitvi sanacijskih programov drugih onesnaževalcev v Zasavju, ki so, čeprav vezani na velika sredstva, uresničljivi.

Ekološke razmere, v katerih Zasavci živimo, škodijo zdravstvenemu stanju prebivalstva, gozdom in vodam.

Podpiramo pobudno za večji zdravstveni nadzor in poglobljene

strokovne raziskave zdravstvenega stanja prebivalstva, saj bodo zanesljivo izboljšali naša spoznanja o načinu saniranja razmer. Gozdarji že dalj časa opozarjajo na propadanje gozdov na našem območju, zato dajem danes samo v razmislek upravičenost izkoriščanja gozdov na sedanji način, predvsem v območjih, kakršno je Zasavje.

Odločno podpiramo ekonomsko stimuliranje izgradnje ekoloških objektov, ukrepov in naložb, potrebnih za varčevanje energije in omejitve oz. celo odpravo carinskih stopenj za uvoz opreme, potrebne za saniranje ekoloških razmer. Opozorjam tudi na vprašanje nadomestnih programov energetike, ki bodo v Zasavju nujni, ko se bodo zaloge premoga pričele zmanjševati in usihati.

Doplačilo k cenam zdravstvenih storitev

Participacija še vedno pomembna

Februarja je bil sprejet intervencijski zakon o omejevanju sredstev za skupno porabo v letu 1987. Z njim se bodo zaostriili tudi materialni pogoji za uresničevanje programov zdravstvenega varstva. To torej zahteva racionalno ravnanje uporabnikov in izvajalcev zdravstvenih storitev in dosledno izpolnjevanje nalog in usmeritev iz že sprejetih samoupravnih sporazumov.

To se nanaša tudi na dosledno uresničevanje določil, ki zadevajo obveznosti uporabnikov, da poravnajo participacijo pri uveljavljanju novih pravic. Zdravstveni delavci morajo dosledno pobirati od uporabnikov predpisano participacijo.

Participacije so v celoti oproščene naslednje kategorije uporabnikov: novorojenčki, dojenčki, predšolski in šolski otroci, učenci, študentje, ženske v zvezi z nosečnostjo, nosilci partizanske spomenice, udeleženci NOB (do 15. maja 1945), vojaški invalidi in civilni invalidi vojne, uveljavljeni priznane brezposelne osebe, ki prejmejo denarno nadomestilo, in njihovi ožji družinski člani, upoko-jenci z varstvenim dodatkom in z zajamčeno pokojnino, uporabniki, kadar uveljavljajo storitve v zvezi s poškodo pri delu, uporabniki, kadar uveljavljajo storitve

kot tetraplegiki, paraplegiki, kadar se zdravijo zaradi nalezljive bolezni, maligno rakastih obolenj, hemofilije, skleroze multipleks, sladkorne bolezni, duševnih ter mišičnih in živčnih-mišičnih bolezni, pri zdravljenju in negi bolnika na domu, in uporabniki, ki zavoljo svojega gmočnega položaja ne morejo prispevati k stroškom za zdravstvene storitve (na podlagi enotno dogovorjenih meril v skupnosti socialnega varstva Slovenije).

Delno oproščene so naslednje kategorije: osebe, stare nad 70 let, in z najmanj 70-odstotno telesno okvaro — za prve kurativne preglede v osnovni dejavnosti, osebe, ki trajno potrebujejo dializo — za reševalne prevoze, bolne zvišanega krvnega pritiska — za kurativne preglede ženske do 19. leta starosti, ki niso v delovnem razmerju — za kont-racepcijska sredstva in umetno prekinitev nosečnosti.

Oprostitev plačila participacije zaradi invalidnosti, ki jo imajo nekateri uporabniki vpisano v zdravstveni izkaznici ne velja, ker je zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu to pravico odpravil.

KOORDINACIJSKI ODBOR UPORABNIKOV IN IZVAJALCEV

DELO IN USPEHI NAŠEGA KRAJA

Občina Hrastnik ima 11.000 prebivalcev in meri 58 km². Po površini spada med najmanjše v Sloveniji, po prebivalstvu na km² pa presega republiško povprečje. Občani živijo v 20 naseljih, največ pa v Hrastniku, in sicer 6.500 ali več kot polovica. Delo združuje 5.038 delavcev; v gospodarstvu 4.660 ali 92,5% in v negospodarstvu 378 ali 7,5%.

Občina Hrastnik sodi med srednje razvite, vendar ne po vseh vidikih družbenega življenja. Osnovna značilnost razvoja v obdobju 1965—1985 je bila počasnejša gospodarska rast v primerjavi z regijo, Slovenijo ali vso Jugoslavijo. Po drugi strani opazimo, da je cikličnost tokov v slovenskem, jugoslovanskem in svetovnem gospodarstvu vplivala tudi na gospodarstvo naše občine.

Za primerjavo nekaj podatkov o razvitosti. Občina Hrastnik je bila leta 1985 med slovenskimi občinami na 60. mestu, po družbenem proizvodu na prebivalca pa na 42. mestu. Družbeni proizvod na prebivalca je rasel počasneje kot v regiji in republiki in je tudi manjši od regijskega oziroma republiškega povprečja. Glavna nosilca gospodarskega razvoja, zaposlovanja in naložb sta industrija in rudarstvo, ki ustvarita 80% družbenega proizvoda občine.

Čeprav je stopnja zaposlovanja nižja od povprečne republiške, ima občina Hrastnik višji delež zaposlenih v prebivalstvu kot SR Slovenija. Večina prebivalstva je v dveh središčih, kjer je tudi večina delovnih mest. Obstaja tudi precejšnja dnevna delovna selitev. Prebivalstvo v občini narašča počasneje od republiškega povprečja.

V Rudniku rjavega premoga Hrastnik združuje delo 1.057 delavcev. Družbeni proizvod je leta 1985 pomenil 24,88% občinskega oziroma 2.049.377 dinarjev.

V družbenem načrtu smo opredelili glavne značilnosti proizvodnje premoga, in sicer s poudarkom na posodobitvi tehnološkega procesa. Temu bo morala slediti tudi izobrazbena struktura zaposlenih. S tem v zvezi naj bi se izkop povečal za 7,7% na leto. Iste opredelitve so tudi v družbenem planu SRS.

Za tako rast je predvidena tudi ureditev novih nahajališč. Z ekološkega in ekonomskega vidika bo potrebno preučiti smotnost dnevnih kopov in jih po zaprtju vrniti v prvotno stanje.

Zaradi težavdelovno silo mora razvoj temeljiti na novih metodah odkopavanja, ki bodo zmanjševale živo delo, zahtevale pa več bolj strokovnega, seveda v prid racionalizacije in storilnosti.

V delovni organizaciji Steklarna-Sijaj so v začetku letošnjega leta na največji talilni peči namestili računalniško opremo, ki poleg krmiljenja omogoča še celo vrsto meritev, računov in signalizacij. Postopoma bodo tako opremili tudi druge peči. Opremo je izdelal inštitut Jožef Stefan. Delovna organizacija Steklarna-Sijaj (ob Steklarni Strazi, s katero je naročila projekt) je za zdaj edina v Jugoslaviji kjer računalnik nadzira talilno peč.

V Bloku E 2 so samo kadrovska stanovanja hrastniškega združenega dela. Nared bodo poleti.

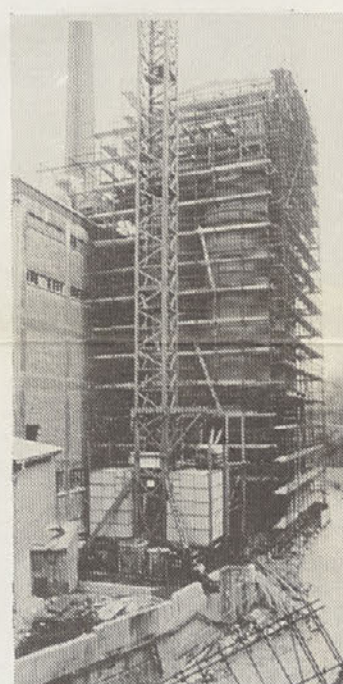
Nekako do sredine leta bodo v Steklarni-Sijaju končali prvo fazo rekonstrukcije zmesarne. Ta zajema silose za surovine, ki pa jih je bilo izredno zahtevno graditi, saj je zemljišče težko dostopno.

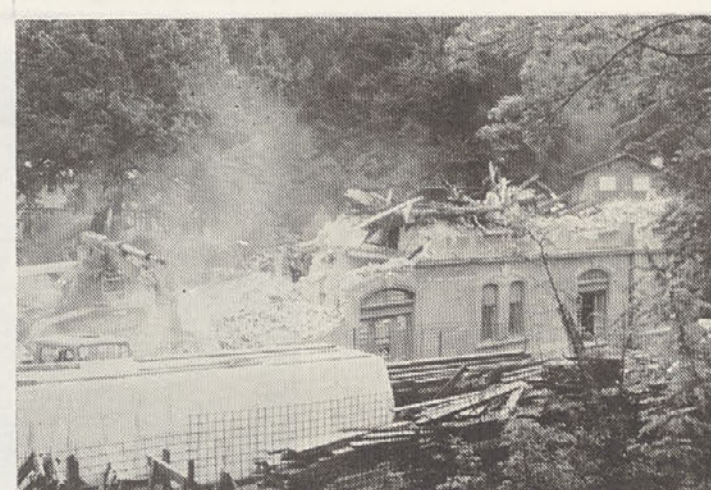
Takole pa so se stroji in ljudje spopadali z delom na cesti Hrastnik—Zilani most. Končno smo le dočakali asfaltirano cesto za Savo.

Sredi avgusta bo v bloku Lisee dobilo stanovanja 42 občanov.

Stara se umika novi. Konzum je pred nekaj dnevi povsem izginil.

Člani strelske družine Steklar so prav v zadnjem obdobju naredili zelo veliko za svoj dom in nato še okolico. V pričakovanju krajevnega praznika so pohteli še pri urejanju parkirnega prostora.

Izobrazbena sestava ni ugodna in precej zaostaja za povprečno republiško. V zadnjih desetih letih je bil večji od povprečnega republiškega le delež nekvalificiranih delavcev. V zadnjem obdobju se sestava ni izboljšala. Delno je prišlo do prestrukturiranja profilov z visoko, višjo in srednjo izobrazbo.

V zadnjem obdobju so za našo občino značilni podobni problemi, kot za druge enake razvite občine. Svetovna gospodarska kriza in domače težave so zaostrele pogoje za gospodarjenje, tako da ne moremo pričakovati rasti, ki smo si jo začrtali v srednjeročnih in dolgoročnih načrtih gospodarskega razvoja občine.

DO Steklarna-Sijaj ima 1.927 delavcev v štirih TOZD in DSSS. Iz tega števila je razvidno, da je pomembna gospodarska enota v občini, saj je v njej okoli 40% vseh delavcev.

Družbeni proizvod je leta 1985 znašal 2.743.899 dinarjev ali 33,31% v občini.

DO Steklarna-Sijaj se je odločila posodobiti proizvodne procese in določene programe. Gre predvsem za:

- rekonstrukcijo zmesarne,
- posodobitev avtomatske, polavtomatske in ročne proizvodnje,
- proizvodnje svetil,
- nadomeščanje klasičnih obdelovalnih strojev z numerično krmiljenimi stroji NC.

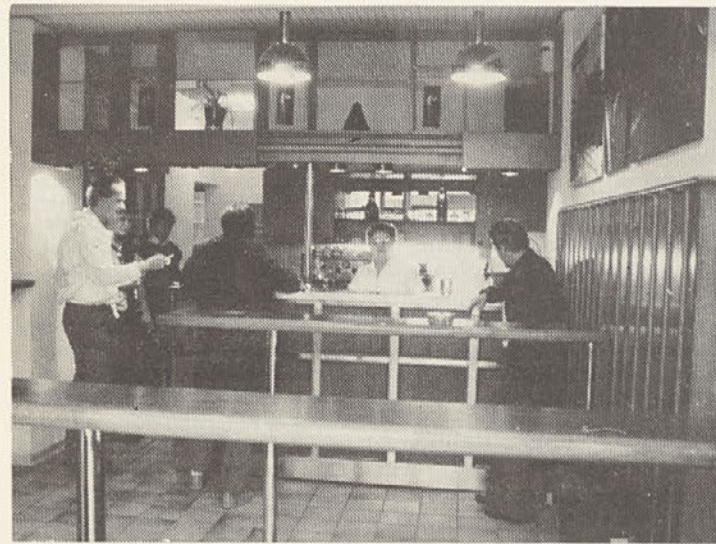
Tovarna kemičnih izdelkov Hrastnik ima tri temeljne organizacije in DSSS in v njih 532 delavcev. Družbeni proizvod je leta 1985 znašal 1.394.849 dinarjev ali 16,93% proizvoda občine. Vse tri temeljne organizacije spadajo med tehnološko intenzivne.

- Tovarna kemičnih izdelkov namerava:
- nadaljevati naložbe v predelavo odpadne sadre,
- ekstrakcijsko čistiti fosforno kislino za živilsko industrijo,
- še širiti malomontažno kemijo,
- začeti in končati rekonstrukcijo kloralkalne elektrolize.

V TOZD Jutranjka Dol pri Hrastniku je 256 delavk. Družbeni proizvod je leta 1985 znašal 359.747 dinarjev ali 4,37% v občini.

TOZD Jutranjka namerava predvsem uvajati novo tehnologijo in tehnične dosežke v proizvodnji.

Organizacijsko je na zelo visoki ravni, saj je konkurenca zelo huda. Zato bo nadaljevala ta prizadevanja in se poeodabljala.

Dolgo in težko pričakovana Barbara je končno le odprta.

Jutranjka kar naprej v boju s tekmeči.

STP Hrastnik ima 146 delavcev. Predlanski družbeni proizvod je znašal 175.971 dinarjev ali 2,14% v občini. Glavni cilji poslovne politike trgovine so: ustrezna ponudba, nemotena oskrba občanov in oskrba dela gospodarskega z reprodukcijami materiala.

Nad oskrbo in založenostjo trgovin se zadnje čase nismo mogli pritoževati.

Rudarjenje bo tudi poslej prednostna panoga v naši občini.

V temeljnih organizacijah Gradbeništvo in Gremont je 249 delavcev; v Gradbeništvu 167 in v Gremontu 82. Družbeni proizvod temeljnih je leta 1985 znašal 383.073 dinarjev ali 4,67% občinskega.

Osnovna usmeritev pri razvoju teh dejavnosti sodi v okvir delovne organizacije SGD Beton Zasavje, ki se mora organizirati za delitev dela in specializacijo po proizvodnem načelu.

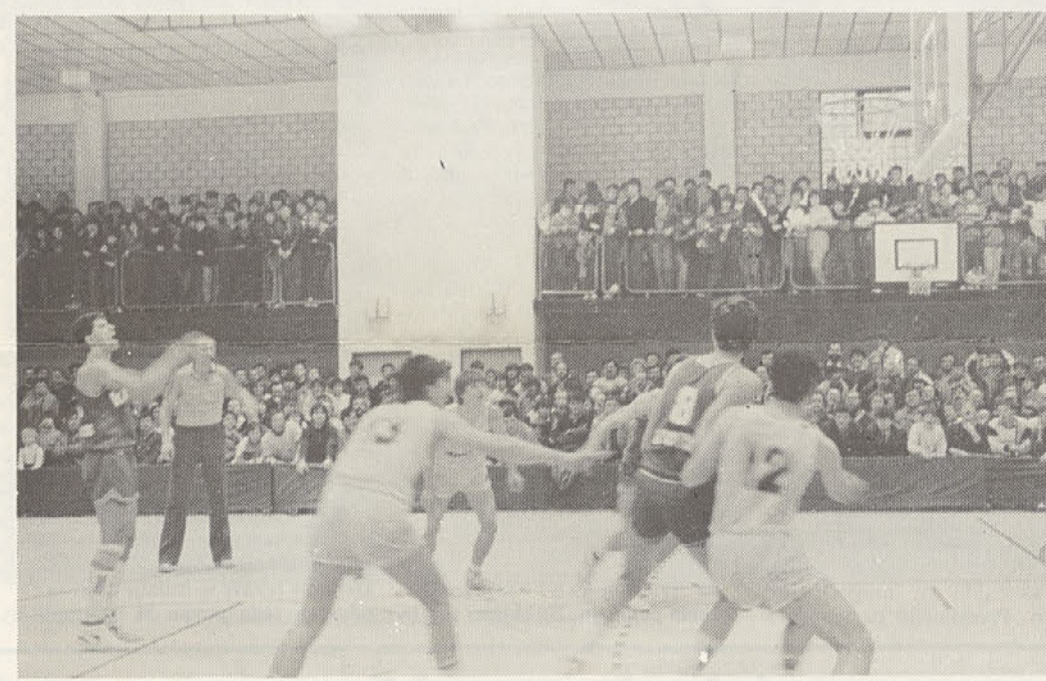
V Jelki Hrastnik je 127 delavcev. Leta 1985 so ustvarili 124.649 dinarjev ali 1,51% družbenega proizvoda v občini.

Glede na usmeritve in naravne možnosti ob potrebo v turistično ponudbo vključiti sedanje prenočitvene zmogljivosti in športno-rekreacijske površine ter izlete v okoliške postojanke. Pri tem ima pomembno vlogo obrat družbene prehrane s prostimi zmogljivostmi. Vse to omogoča vključitev v slovenski prostor.

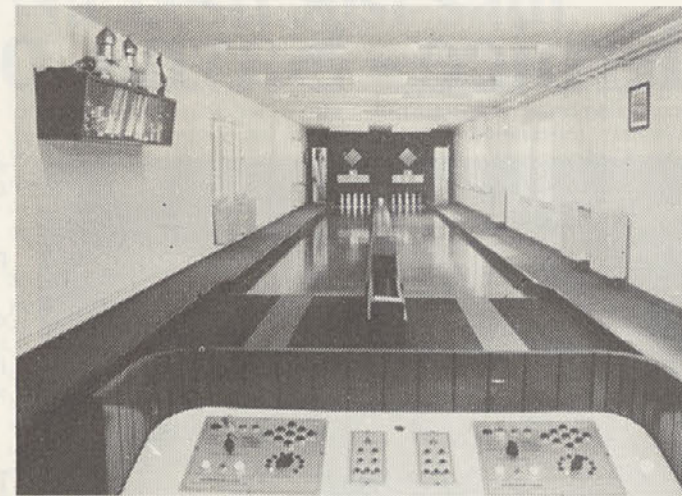
V KOP Hrastnik je 135 delavcev. Leta 1985 so ustvarili 220.076 dinarjev ali 2,67% občinskega družbenega proizvoda.

Imajo dve temeljni organizaciji: Komunalne službe in Gradbeništvo ter DSSS.

Ker je Komunalna dejavnost posebnega družbenega pomena, bo njen razvoj temeljil na zadovoljevanju potreb delovnih ljudi in drugih občanov na osnovi svobodne menjave dela. V Gradbeništvu bo potrebno ugotoviti možnosti za proizvodni program oz. za izpopolnitev sedanjega.

Nova telovadnica redno gosti športne prireditve.

Te dni bo tudi kegljišče Bratstvo spet oživelo, saj je obnovljeno in sodobno opremljeno.

Čudovito je biti blizu naravi. Tako je tudi v naselju Podkraj, kjer so ljudje, čeprav stanujejo v blokih, še vedno v zelenju. Grečice, ki jih negujejo, da privarčujejo pri zelenjavi kakšen dinar so se pred dvema letoma s prostovoljnim delom kranjancov, razumevanjem OZD in zagnanostjo nekaterih posameznikov zille še z otroškim igriščem, ki je zaživelo na puščobnem in zanemarjenem kosu zemlje v tem naselju. Igrala so v razvedrilo in veselje otrok.

Nekaj podatkov o uspehu gospodarjenja zasavske regije v prvem trimesečju letos

Elementi	Regija	Hrastnik	Trbovlje	rast v odstotkih	
				Zagorje	
Celotni prihodek	111,5	127,3	102,1	117,0	
Porabljena sredstva	93,2	95,3	92,4	92,5	
Dohodek (dosežen)	164,0	249,3	133,0	180,0	
Primerljivi dohodek	196,6	226,9	201,6	185,2	
BOD	111,6	107,7	111,5	115,4	
OD in skupna poraba	119,2	125,9	118,8	113,9	
Akumulacija	63,8	264,5	15,3	65,2	
Čisti OD mesečno v din (v SRS 178.508)	182.288	175.298	197.934	159.399	
Fizični obseg proizvodnje		+5,6	+6,4	— 6,4	
Izvoz — skupaj		— 7,9	— 17,7	— 19,6	
na konvertibilni trg	— 13,8	+11,6	+14,7	— 18,5	

V TKI so v preteklem letu odprli predelovalnico sadre.

Dotrane rudniške delavnice je nadomestila nova stavba, kar je polepšalo središče mesta, pa tudi delovne razmere so se izboljšale.

V krajevni skupnosti Dol so tudi letos nadvse lepo uredili okolico.

Gasilci Hrastnika praznujejo

Stoletnica delovanja

Gasilsko društvo Hrastnik-mesto spada med prve družbene organizacije na širšem območju Hrastnika in praznuje letos že 100. obletnico. Ustanovni občni zbor je imelo 30. julija 1887, ko je 14 hrastniških gasilcev ustanovilo hrastniški odsek Gasilskega društva Trbovlje pod vodstvom trboveljskega župana, Hrastničana Ferdinanda Roša. Že po štirih letih se je popolnoma osamosvojilo, kar je še posebej ugodno vplivalo na strokovni razvoj, znanstveni pa ne smemo vloga društva v narodnostnem preporodu, v katerem so vso politično imeli in strogo ohranjali nemški industriji. Že leta 1902 se je v Hrastniku prvič razleglo gasilsko poveljevanje v slovenskem jeziku, kar je izzvalo ostro ukrepanje nemških in nemčurških močitev.

Med pomembnejše dogodke štejemo razvite prvega društvenega praporja 18. avgusta 1907, torej ob 20-letnici, ki še danes krasi hrastniški muzej.

V začetnem obdobju društva so bili posegi manj uspešni, kar pripisujemo pomanjkljivemu orodju in slabšemu obveščanju, ne pa za takratne čase razmeroma velikemu številu usposobljenih gasilcev. Pomembna je tudi ugotovitev, da so se gasilcem pridruževali zlasti učitelji in drugi pomembnejši občani. Delo društva je bilo v

prvem obdobju usmerjeno na narodnostno prebujanje Slovencev s humano zavestjo in nesebično medsebojno pomočjo vred.

Prva svetovna vojna je delo društva skoraj popolnoma ohromila. Vpoklici v vojsko so povsem razredčili članstvo, niso pa mogli zatreti gasilske ideje.

Hrastniška gasilska enota je do konca leta 1918 ukrepala v več kot 40 požarih. Poseben način zavarovalniškega sistema ne dopušča objektivne ocene požarne škode v tem času, zato so bili gasilci včasih nujno zlo, saj je zavarovalnica priznala le popolno zgorelost.

Obdobje kraljevine Jugoslavije gasilcem ni bilo posebej naklonjeno. Predvsem so bila društva razpuščena, gasilci pa so smeli delovati samo kot čete, centralno podrejene prek gasilskih žup »Gasilski skupnosti Jugoslavije.«

Dokaj uspešno so prestali obdobje svetovne gospodarske krize in ostali politično neangažirani, vselej pa v pomoč soljudem in njihovu imetju ob požarih in naravnih nesrečah. To jim je še bolj utrdilo spoštovanje in priznanje.

Druga svetovna vojna je gasilcem prinesla poleg krutosti okupatorja tudi reorganizacijo gasilstva z vključitvijo v vojaško poveljstvo. Res so pri tem pridobili mnogo gasilne opreme, ki so

jo dotle le s težavo nabavljali, pa jim je prinesla vso težo krvave okupacije in povsem razvrednotila humanost.

Leta po drugi svetovni vojni so gasilcem visoko dvignila pomen v Socialistični republiki Sloveniji, kjer so končno le dobili svojo, slovensko gasilsko zvezo v novi federaciji. Izgradnja domovine jih ni obšla. Uredili so med vojno močno opustošeni gasilski dom, v katerega so vložili veliko prostovoljnega dela in kmalu začeli posodabljanje tako opremo kot gasilno tehniko. V okviru občinske gasilske zveze, ustanovljene leta 1955, in z ustanovitvijo gasilskih društev v Praprotnem in Turju so dobili vodilno vlogo v Hrastniku pa tudi sodobnejšo usmeritev celotne požarne varnosti v občini.

Ves povojni čas je bilo Gasilsko društvo Hrastnik-mesto nosilec vseh gasilskih prireditev in tekmovanj tako v občini kot zunaj nje. Posebej bi omenili delo s pionirji in z mladino, kar je tudi sicer tradicija iz leta 1936, ko so gasilci prvič pričeli vaditi z naraščanjem. V drugi polovici 100 let so si pionirji in mladinci nabrali veliko tekmovalnih odlikovanj, ki krasijo društvene vitrine.

Nič manj uspešni niso bili tudi gasilci društva, saj njihovih priznanj skorajda ni mogoče niti prešteti. Prednjačijo pa seveda v

strokovni usposobljenosti, s katero prevzemajo čedalje težje in zahtevnejše obveznosti.

Največji dosežek je sodobna gasilna oprema. V garažah stojijo dve avtocisterne, kemični voz in druga gasilna vozila, vsa opremljena s sodobno radiofonsko zvezo, ki doseže domala vse območje občine. Društvo neposredno sodeluje pri profesionalizaciji gasilske službe in njeni povezavi z neogibnimi prostovoljci. Prav tako daje del svojih zdaj že tesnih prostorov na voljo občinski gasilski zvezi Hrastnik.

K napredku gasilskega društva prispeva svoj delež urejeno sistemsko financiranje v okviru SIS za pritožarno varnost v Hrastniku. Ob 100. obletnici društva je prav gotovo zelo pomembno dokončanje garažne zgradbe ob gasilskem domu, v katero so vložili že več kot 3000 prostovoljnih delovnih ur.

Društvo igra vidno vlogo pri usposabljanju prebivalstva v protipožarni preventivi in ugotavljanju splošnega varnostnega stanja v najrazličnejših objektih. Društvo je še posebej ponosno na sposobnost hitrega posega in pomoči poklicni enoti.

Poleg vse večjega števila poklicnih gasilcev zlasti, v delovnih organizacijah, prevzema čedalje večjo odgovornost za najrazličnejše zahteve posodabljanja in s tem tudi nenehno strokovno napredovanje prostovoljnih gasilcev. Zato še vedno ostaja osnovna usmeritev društva vzgoja novih prostovoljcev.

Iz sosednjih občin

● V Zagorju skušajo čim hitreje odpraviti posledice plazov z Ruardija. Plaz so uredili, ga zbili in zasejali ter odpeljujejo podtalnico. Graditi so začeli tudi novo tovarno Lisce, ki naj bi bila nared še letos. Prek solidarnostnega sklada zbirajo denar za prizadete, v Zagorju so se odločili najprej pomagati družinam in tovarni Lisce.

● V Trbovljah so 1. junija slavili občinski praznik Pripravi so vrsto prireditev. Med drugim so praznovali 100-letnico gasilstva, še posebej veliko ljudi pa je pritegnila prireditev na prostem. Zaprti so del glavne ceste skozi mesto in na ljudskem rajanju predstavili običaje z ormoškega območja, vinogradniška opravila, manjkali niso niti folkloristi in kurenti, za dobro razpoloženje pa jeskrbelansambel Toneta Kmetca.

● Trboveljska STT se je znašla v težkem položaju. Na skupni seji IS

Iz poročila o požarnem varstvu

Požarov manj, a še vedno preveč

Malomarnost in neodgovornost iz leta v leto ostaja vzrok večine požarov, ki uničujejo družbeno in privatno premoženje.

Res je, da v občini ne beležimo v letu 1986 večjega števila požarov, vendar nas to ne sme uspraviti, ampak spodbuditi k večji prizadevnosti in budnosti.

Lani smo v občini Hrastnik imeli 15 manjših požarov, in sicer:

— gozdno-travniški	3
— dimniško-gradbena pomanjkljivost	2
— stanovanjski	1
— industrija	2
— kontejnerji	1
— gospodarsko poslopje	5
— elektrika	1

Gasilo jih je 54 gasilcev in 24 občanov ali delavcev. Skupna požarna škoda znaša 1.000.000 dinarjev.

Poleg omenjenih požarov so gasilci, predvsem dežurna služba, ukrepali v 15 reševanjih in sicer:

— prometne nesreče	1
— reševanje ponesrečenca	1
— poplave	1
— nevarne snovi	2
— gasilska straža	4
— nasilni vstop	6

Nenehno naraščanje števila požarov in s tem tudi požarne škode v SR Sloveniji, je spodbudil občinsko gasilsko zvezo Hrastnik, da namenja veliko skrb izobraževanju gasilcev ter občanov in mladine.

Tako so bili tečaji za gasilce na Rudniku, v SGD Beton, TOZD Gremont in za žensko ekipo v Steklarni. Pohvalno je, da je bil v TOZD Gremont.

Uspehi so bili doseženi pri delu z mladino, za kar imajo precej zaslug pionirska gasilska društva »Mladi gasilec« na osnovni šoli Hrastnik in Dol pri Hrastniku. Obrambni dan na obeh šolah je bil posvečen tudi požarni varnosti. Učencem sta bila prikazana filma »Človek, zakaj tako« in »Gasilska oprema«.

Zaradi vse večjih težav v gospodarstvu premalo vlagamo v tehnična sredstva za zaščito pred požari, kar bi morali razumeti kot sestavni del našega razvoja, in sicer tako, da bi ob uvajanju novih tehnologij in materialov upoštevali tudi nove rešitve pri varnosti pred požari.

Občinski oddelek za notranje zadeve in občo upravo

nekaj denarja. Druga plat pa je dobro delo teh šol, zato odločitev ni lahka. Dokončno se bodo odločili še pred počitnicami, vse pa kaže, da bodo Zagorjani le skušali zadržati celodnevni pouk.

● V trboveljskem delavskem domu že nekaj tednov običajen delovni nemir motijo gradbinci. Gradijo namreč nov studio Radia Trbovlje, ki bo mejnik pri obveščanju Zasavja. Studio bo dovolj velik za snemanja večjih skupin, okroglih miz in drugih zanimivih oddaj, radiji pa ga bodo oskrbeli z novo opremo.

● V Zasavju imamo svetovnega prvaka. Zagorjan Bogdan Hribar je osvojil naslov svetovnega prvaka med mladinci v dvojicah s Predragom Sopkom iz Osijeka. Seveda so v Zagorju 23-letnega kegljaka povrnili iz ZRN prisrčno sprejeli. Morda pomeni naslov tudi gradnjo novega kegljišča v tem mestu, saj je sedanje tristezno neprimerno za nemoteno vadbo in tekmovanje.

Zbral: Marko Planinc

Predstavljamo vam...

Krajevna skupnost Krnice - Šavna peč

Krajevna skupnost Krnice-Šavna peč spada med manjše v občini. Razprostira se po hribovitem pobočju od naselja za Savo in proti Kovku, kjer so vas in tudi manjši zaselki Krnice, ter vzdolž železniške proge do meje z Zidanim mostom z zaselkoma Suhadol in Šavna peč vse do planinskega vrha Gore. V krajevni skupnosti prebiva okoli 250 krajanov. Večinoma so zaposleni v hrastniških delovnih organizacijah, nekaj pa jih tudi kmetuje. Ob tem je potrebno zapisati kljub obdelovalnim površinam ni možna usmerjena kmetijska dejavnost, razen izjemoma.

Okrog 30 šolobveznih otrok mora vsak dan pešati, nekateri tudi do uro in pol, na dan, vse do glavne ceste, od koder imajo šolski prevoz. Težave s prevozom na delo in z njega imajo tudi drugod, vendar glede na ceste in manjše število uporabnikov tudi v bližnji prihodnosti ni mogoče pričakovati organiziranega prevoza, tako da je vsak vezan le na svoj prevoz. V tej krajevni skupnosti ni trgovine, gostišča ni ne redne avtobusne proge z Zidanim mostom, ki bi vsaj delno skrajšala pot prenekatemu krajanu v mesto.

Krajanji najbolj občutijo odmakljenost od mesta predvsem zaradi slabe ceste, saj ima ta krajevna skupnost tri lokalne makadamske ceste od teh pa je najslabša cesta v Krnice, ki v določenih obdobjih (pozimi in po nalivih) ni prevozna. Kljub majh-

ni oddaljenosti od glavne ceste je prevoz z rešilnim avtom negotov.

Krajevna samouprava je organizirana tako, kot so tudi druge, le da je mogoče čutiti manjšo pripravljenost za delo v interesnih skupnostih, predvsem tam, kjer obravnavajo vprašanja širšega pomena. Letos je bilo izvoljeno novo vodstvo sveta krajevnih skupnosti, ki bo skušalo s skupnimi močmi vseh krajanov in širše skupnosti uresničiti načrtano. Kljub nekaj letnim premorem je ponovno čutiti tudi delo mladinske organizacije, ki lahko prispeva svoj pomembni delež.

Krajanji pa tudi brez načrtov niso. V prvi vrsti skušajo urediti dotrajano oz. zgraditi novo cesto v Krnice, kasneje pa urediti vaško jedro v Šavni peči, s katerim bi odpravili onesnaževanje okolja.

Za svoj krajevni praznik si je krajevna skupnost določila 11. november v spomin na miniranje železniške proge med Hrastnikom in Zidanim mostom leta 1943.

Vendar pa krajanji v akcijah in širši pomoči ter z veliko lastnega dela in prispevki znajo in zmorejo tudi nekaj narediti. Uspehi zadnjih nekaj let do dokazujejo:

— nov dom krajevnih skupno-

sti v Šavni peči, kjer potekajo vse družbenopolitične, zabavne in druge dejavnosti,

— telefonsko omrežje, ki sta ga pomagali razplesti skupnosti Kovk in Podkraj,

— zajetje in rezervoar za pitno vodo v vasi Krnice.

V času NOB so se krajanji vključevali v skupen boj proti sovražniku in nemalokrat partizanom dali zatočišče. Tako ima krajevna skupnost tri spominska obeležja, in sicer:

— v Suhadolu spomenik padlim minercema kamiško-zasav-

ske ga odreda, bratoma Francu in Cirilu Žužku,

— v Krnicah spomenik osmim padlim krajanom v NOV,

— spominsko obeležje v spodnjih Krnicah na Šentjurčevi (Pintarjevi) zidnici, kjer so bili ilegalni partijski in skojevski sestanki.

Drobci iz zgodovine Krnic in Šavne peči

● Na območju Krnic in Šavne peči so našli v zadnjih sto letih več arheoloških ostankov, ki pričajo, da so bile planote v prazgodovini in starem veku precej bolj naseljene kot doline. V Zagorjicah so leta 1937 izkopali prazgodovinske gomile s pridatki in rimski nagrobnik. Nagrobna plošča je še posebno zanimiva zaradi dveh keltskih in rimskih imena, ki dokazujejo mešanje staroselcev, Keltoz v Rimljani. Na keltsko prebivalstvo v rimski dobi spominjajo tudi gomile v Grčarjevem gozdu v Krnicah. Ko so leta 1913 iskali zaklad, so prekopali eno od njih in našli žare, dve zaplestnici, preluknjano bronasto ploščo, sulice, lonce in posode za dišave. V muzeju v Laškem je razstavljen fragment rimskega nagrobnika iz okolice Šavne peči.

● Slovenci, ki so v začetku prav redko poselili gozdna pobočja na levem bregu Save, so dali

krajevna svoja imena. Ime Krnice spominja na ovalno dolino, kakršnih ne manjka na kraškem svetu. Suhadol ima zvezo s sušnim apeniškim površjem. O izvoru imena Šavna peč pa sta dve domnevi. Nekateri so iskali povezavo s Savo (Šavna peč), bolj verjetna je razlaga, da izvira ime od zelišča ščavje.

● V 13. stoletju je spadalo to območje pod zemljiško gospodstvo v Laškem. Otokarjev urbar iz leta 1265 do 1267 omenja v Krnicah (nemško Char) pet navadnih, podložniških in župansko kmetijo. Kakor celotna okolica sv. Jurija, razen Kovškega in Straškega hriba, so prišli tudi krniški kmetje konec srednjega veka v roke gosposčine Loka pri Zidanem mostu. Kmetje so ostali loški podložniki vse do konca fevdalne dobe leta 1848.

● Pomanjkanje pisnih virov o zgodovini teh krajev delno zapolnjujejo materialni in ustni viri, ki seveda niso povsem zanesljivi. Na turške vpade v 15. in 16. stoletju spominjajo imena vzpetin nad Zidanim mostom, kot so Grmada, Straže, Stražnik in Straški hrib, kjer so verjetno bila opozorilna kresišča. Mlajše, verjetno iz 17. stoletja, je kužno znamenje v Šavni peči. Na hrastniškem območju sta podobni znamenji še na sedlu pod Mrzlico in na Marnem.

● Leta 1985 je šla neopazno mimo nas 100-letnica rojstva Antona Sovreta (1885-1963), enega najpomembnejših slovenskih jezikovnih strokovnjakov, doma iz Šavne peči. Z njegovim imenom so povezani najboljši prevodi grških in latinskih klasičnih del, Sovre je avtor obsežne Zgodovine Grkov in sodelavec pri številnih učbenikih slovenskega jezika.

Boris Golec

Nam za šolanje, tovarnam v korist

Dve, tri o študentskem servisu

Za tiste, ki se s tem pojmom še niste srečali, naj povem, da gre za nekakšno »malo borzo dela« ali »Zavod začasno zaposlovanje mladih«. Vendar teh besed ne smete jemati čisto dobesedno, saj študentski servis niti po naključju nima vseh teh lastnosti. Gre le za ustanovo, ki je študentom pa tudi dijakom v veliko pomoč. Tu zbirajo podatke o začasno potrebni delovni sili (npr. v konici sezone, ko dopusti redčijo vrste delavcev, ob nenadnih težavah v proizvodnji, ko je v kratkem času potrebno večje število delavcev... in jih dajejo tistim, ki želijo delati in si prislužiti kakšen dinar. Tako se srečujemo s potrebami tovarn po različnih delavcih, od višje- in

visokošolskih do nekvalificiranih. To pa še ni vse. Če ste dobili premog ali drva, pa jih sami ne morete spraviti »pod streho« zaradi tega ali onega vzroka, pokličite študentski servis. Dogovorili se boste za čas in število študentov ter za nagrado. Študentski servis bo interesente ob dogovorjenem času napotil k vam. Pa ne samo spravilo premoaga ali drv, tudi druga opravila, ki jih sami težko opravite, s pomočjo študentskega servisa ne bodo več težava. Za nagrado se OZD oziroma posamezniki dogovorijo takoj, ko prijavijo potrebno delovno silo.

Prednosti študentskega servisa so:

- kratek rok od potrebe do zaposlitve študenta,
- te vrste začasno delo je edino zakonito delo brez delovne knjižice ali pogodbe o sklepanju delovnega razmerja (začasnega),
- OZD ne krije stroškov socialnega zavarovanja in se ne ubada z zapletenimi administrativnimi ukrepi in opravili v zvezi z novim delavcem. Vse to uredi študentski servis. Študentu plača zaslužek prek študentskega servisa po prej dogovorjeni urni postavki,
- sredstva za plačila oziroma obiske, ki jih prejme študent za dela, NE GREDO iz sklada za osebne dohodke, kar je najpomembnejše, saj se delavcem s tem ne zmanjšajo osebni dohodki,

• nazadnje pa je pomembno eno: pomoč mladim v času, ko so želje in hotenja visoko, sredstva pa

• navsezadnje še vedno velja, da moramo najprej živeti in delati, če se hočemo ukvarjati tudi z drugimi stvarmi. Mladim je lepo, če samo živimo, medtem ko delajo drugi. Za vse pa bo lepše, predvsem pa koristneje, če tudi sami kdaj popriamejo za delo in se spoznajo z njegovimi čari ter SAMI zaslužijo denar za svoje potrebe, ne da bi šola ostala ob strani.

Ravno to pa je eden glavnih razlogov, da študentski servisi opravljajo svoje delo. Tudi v Zasavju smo mladi ustanovili servis za zaposlovanje učencev in študentov. Namenjen je naši skupni koristi, zato želimo, da ga vzamemo vsi za »svoje« — OZD kot naročniki del in mladinci kot izvajalci teh.

Leon Peklar

Naš portret

Profesor Janko Orožen

»Šla boš v Celje, k profesorju Janku Orožnu. Napisal je zgodovino Trbovelj, Hrastnika in Dola. Rojen je bil v Turju, zdaj pa že dolgo živi v Celju. Ima jih 96 (let namreč). Boš videla, krasen človek je,« so mi rekli. Kar razjedati me je začelo od treme. Šla sem v knjižnico, dobila dve njegovi knjigi, pa v nobeni niti besede o njem. Prelistala sem ju, sem pa tja kaj prebrala.

Dijaki profesorjem dajejo vse mogoče in nemogoče vzklikove. Profesorju Orožnu so rekli Atek. Boljšega, ki bi ustrezal resnici, skoraj niso mogli najti. Majhen mož dobrodušnih oči, še nobenih tresočih rok, pričeska, ki bi mu jo zavidal petdesetletnik, noge za silo še ubogajo brez palice. Kako zanimive so njegove gube in gubice. Kot bi želele na obraz narisati njegovo življenjsko pot. Občutka, da je tam nekam v kot odložil kakšnih 10, 20 let in jim rekel: »Kar tu počakajte. Po vas bom prišel, ko res ne bom imel več drugega dela.« se nisem mogla znebiti ves čas klepete. Neverjeten spomin, ki sega še v prejšnje stoletje. »Topolovšek, moj prvi učitelj, nam je pravil o vlaku, hlapec ga je imenoval, ki da vozi tam proti Trstu. Noben otrok iz Turja ga dotlej še ni videl, saj nismo vedeli kaj je železnica.« Kot bi odprl knjigo, govori naprej, kako so v Turju sploh prišli do šole, kako je bil urejen pouk, kdo je poučeval. Vse lepo z letnicami in imeni, za marsikoga za dva, tri rodove nazaj in naprej. To je zgodovina dobe, ne samo kronika. »Veste, ljudje radi pišejo. Pisati kroniko niti ni tako težko. Pravo zgodovino, to je težje; ogromno podatkov je treba zbrati.«

Gradivo za Zgodovino Trbovelj, Hrastnika in Dola je zbral od leta 1947. Treba je bilo v arhive in knjižnice v Ljubljani, Mariboru, Celju, da ne štejemo Zasavja, celo v Deželni arhiv v Gradcu, župnijske urade, šolske arhive, k posameznikom. Knjiga je izšla leta 1958. Enajst let dela. Profesor jo je posvetil: »V spomin vsem rodovom, ki so v trboveljski, hrastniški in dolski pokrajini zemljo obdelovali in v njej premog kopali.« Posvetilo, napisano z ljubeznijo, kot je z ljubeznijo in skrbnostjo zbrano gradivo in napisana vsa ta knjiga. Zaman bi jo iskali v knjižnici, ni je več. Spraševala sem ljudi, veliko jih jo je bralo. Nekaj je takih, ki jo imajo. Vsak pravi, da bi jo lahko že nič kolikokrat prodal, pa se nihče noče ločiti od nje, tudi za dosti večji denar ne. Tudi profesor ima samo en izvod. Ima pa veliko rokopisov, še za eno debelo knjigo, za nadaljevanje zgodovine. Dodatno je zbral še gradivo za Zagorje do druge svetovne vojne. Nič ne bi imel proti ponatisu prvega dela in izdaji drugega, samo da bi moral prejšje enkrat vse pregledati, pravi.

Študij na praški pravni fakulteti je zmotila prva svetovna vojna. Štiri leta se je potikal po strelskih jarkih od soške fronte do Galicije, bil češki legionar in kasneje slovenski vojni dobrovoljec za osvoboditev in združitve naših narodov od Soluna do Beljaka. Leta 1921 diploma na filozofski fakulteti v

Ljubljani. Od leta 1924 je Celje njegovo mesto. Tu je bil vse do okupacije profesor na gimnaziji in brezplačni vodja muzeja. Rad ima in dobro pozna svoje Celje. Po njegovi zaslugi je to edino mesto v Jugoslaviji, ki ima obdelano celotno svojo zgodovino.

Njegovo stanovanje, v katerem živi s hčerko, je tako, kakršnih je verjetno v Celju in še kje mnogo, pa vendar je nekaj posebnega. »Prej je bil na tem mestu hotel Krona,« pripoveduje. »Odkar stoji ta hiša, od leta 1929, sem v tem stanovanju. Zapustil sem ga le med vojno, ko sem bil zaprt in z družino izseljen v Srbijo. Veliko knjig sem imel. Pokojni brat jih je nekaj odpeljal v Turje in jih s tem rešil.« Prav knjige dajejo stanovanju pečat posebnosti. Skoraj tri stene s policami od tal do stropa, in to visokega, kot je v vseh starih stanovanjih, so zložene z njimi. Knjige, ki se jim vidi, da jih profesor pogosto vzame v roke. Na zunaj prej neugledne kot lepe, za poznavalce verjetno pravi zaklad. Edine, ki so vezane v usnje, so enciklopedije in leksikoni. V tej zakladnici visi profesorjev portret. Živo, malce strogo, nekako po profesorsko je uprt njegov pogled, poteze pa so vseeno mehke. Pravzaprav se od takrat ni veliko spremenil. Gledam ga, ko sedi na kavču. Brez težav si ga zamisljam za katedrom, delovno mizo. »V letih sem, ko je včasih noč predolga. Ponoči je tak mir, marsikaj lahko naredim, gradi, ki ga je še treba obdelati, je veliko. Ali pa berem, tudi časopise. Oh, koliko se nabere teh papirjev! Lahko bi opravi doktorat, ponudili so mi, pa se nisem za to nikoli posebno brigal. Toliko je bilo drugih stvari, ki so dajale zadovoljstvo. Zdaj me večkrat obiščejo otroci. Vse mogoče sprašujejo. Ja, danes je mladim lažje. Veliko možnosti imajo za šolanje, stipendije, lažje prihajajo do poklica.«

Najbolj zanimivo v njegovem pripovedovanju je to, da ga nobena stvar ne zmede. Rdečo nit vleče naprej, če tudi vmes pove kaj drugega, če motiš v vmesnih vprašanjih. Postavi samo piko ali vejico in pogovor teče naprej, od tam, kjer se je končal. Je to res samo samodisciplina, ogromno znanja, ki ga je vse življenje razdal tudi drugim? Vse druge je postavil v vrsto pred sabo. Za svoje delo bi si lahko prislužil titulo, pa je raje ostal skromno v ozadju. Lahko bi iz svojega znanja koval bogastvo, pa je raje z njim bogatil druge — 300 izvirnih del in prevodov v knjižni obliki, razprav, člankov v zbornikih in časopisih. Ponudil nam je to bogastvo, le vzeti ga je treba.

Skrivnost njegovega bistrega duha, kljub visoki starosti, je gotovo tudi v zdravem življenju. Nobenega tobaka, alkohola morda le za sled, šport, dokler je šlo. Edina reč, ki mu v življenju že od nekdaj ni šla, pravi, da je glasba. Profesor, pa saj življenje ni glasba! Vse preveč trdo je in polno preizkušenj. Za garačo, kot ste vi, je podelitev naziva »častni občan« le skromna obdolitve vašega rojstnega kraja. Hvala za vse in še na mnoga zdrava leta.

Joži Umek

Štirinajsto srečanje

Prijateljstvo osnovnih šol Ivo Lola Ribar

»Hajdemo domovino, u bratsko kolo Lolino,«

je bilo geslo štiridnevnih prireditve ob XIV. srečanju učencev osnovnih šol Ivo Lola Ribar. V ta srečanja je vključenih 35 osnovnih šol iz vseh republik in pokrajin Jugoslavije, med njimi tudi naša bratska šola iz Raške. Ker v Sloveniji ni osnovne šole z imenom Ivo Lola Ribar, se na predlog šole v Raški že nekaj let udeležujemo teh srečanj učenci in učitelji Osnovne šole narodnega heroja Rajka. Smo edini predstavniki Slovenije in z Raško sestavljamo enotno delegacijo.

Letošnje srečanje je bilo od 22. do 25. aprila v Velikom Gradištu v Srbiji. Prijetno mesto ob Donavi s 4000 prebivalci je sprejelo v goste okrog 450 učencev in 130 mentorjev, iz Hrastnika deset učencev z dvema učiteljema.

Program je bil izredno pester: športna tekmovanja in tekmovanja v znanju, raznovrstni kulturni programi, ogledi mesta in nekaterih delovnih organizacij, sajenje dreves prijateljstva, pripovedovanja borcev, odkritje Lolovega kipa in polaganje vencev k spomenikom padlih borcev, pogovori s predstavniki družbenopolitičnih organizacij, skupščine in izvršnega sveta in zabavna srečanja s plesom. Učenci iz Hrastnika so sodelovali v kulturnem programu z ritmično točko — slovensko polko in z

Raščani v nogometnem tekmovanju. V novi šoli, na ulicah in v hišah Velikog Gradišta so se vrtela nova prijateljstva. Pogovori so tekli v vseh jezikih naših narodov in narodnosti. Z nami so bili tudi tisti, ki so poznali Lolo, nam pripovedovali o njegovih junaških dejanjih ter o bratstvu in enotnosti, največji pridobitvi naše revolucije. Gostitelji so s pesmijo

in plesom povezali vse v največje bratsko kolo.

Tako pomembna in čudovito pripravljena srečanja so nepozabna. Udeleženci se vedno poslavljamo s solzami v očeh, toda z upanjem, da se bomo še kdaj srečali.

Učenci in pedagoški delavci naše šole se zahvaljujemo vsem

organizacijam in skupnostim v Hrastniku, ki podpirajo podobna srečanja. Tako nam pomagajo dosežati številne cilje, med njimi zlasti humane medčloveške odnose in ljubezen do domovine kot skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti Jugoslavije.

Breda Vidmar

Ob posajenem drevesu prijateljstva Hrastnik-Raška. Foto: Simon Tanšek

Delegatsko vprašanje na zasedanju skupščine zbora krajevnih skupnosti

Kje občane čevelj žuli

Ob cesti 1. maja 68 in 69 stoji sedem velikih okrasnih platan. Sestavljajo drevored. V zadnjih tednih krajani opažamo odmiranje dreve. Sušijo se mladi poganjki. Posušeni listi odpadajo v velikih količinah, tako da je pogled na drevesa zelo žalosten. Propadanje povezujemo z onesnaženjem zraka v nedeljo, 10. maja okoli 8. do 9. ure. Zrak je bil nasičen z neznanim smrdelcem in dražljivim plinom, tako da ni bilo mogoče ostati zunaj bivalnih prostorov.

Predlagamo, da si pristojni ogledajo propadajoča drevesa in da ugotovijo, kaj je bil vzrok onesnaženja zraka.

Taborniki v Hrastniku že 35 let

Pravzaprav je že marca minilo 35 let od ustanovitve taborniškega odreda Temni hrast v Hrastniku. Ker pa so želeli člani odreda ustrezno sodelovati na prireditvah ob občinskem prazniku, so obelježili svoje obletnice preložili do 27. junija. Ta dan bodo prisvojeno domu postavili propagandni tabor in popoldne prikazali svojo dejavnost. Popoldne bo še slavnostna seja, ko se bo zmračilo, pa bodo prižgali taborni ogenj in ob njem pripravili taborniško srečanje s kulturnim sporedom. Vabijo tudi nekdanje člane in druge občane Hrastnika.

Odred je bil ustanovljen med prvimi v Sloveniji, člani so si med prvimi s prostovoljnim delom postavili svoj dom. Odred je trikrat osvojil naziv partizanski, kar je najvišje priznanje Zveze tabor-

nikov Slovenije, za svoje delo pa so odred in posamezniki dobili še več drugih visokih taborniških in drugih priznanj.

Bila so leta, ko je odred štel tudi po 300 članov, saj je bilo v tistem času v občini še malo športnih in drugih dejavnosti. V poznih šestdesetih letih je celo kazalo, da bo delo odreda zamrlo, a se zavoljo vztrajnosti posameznikov to ni zgodilo.

Danes odred šteje 80 članov. Največ je osnovnošolcev. Poleg rednih dejavnosti, s katerimi člane vzgajajo v duhu SLO in DS, se udeležujejo področnih in republiških taborniških tekmovanj, na katerih v zadnjem času ponovno dosegajo vidne uspehe. Edini od društev vsako leto prirejajo letna taborjenja in zimovanja na Kalu.

Na cesti nisi sam

Podatki o prometnih nezgodah govorijo, da plačujemo prevelik krvni davek na cestah. Vse to kaže, da še nismo prometno zrel narod. Promet se naglo razvija in nanj nismo povsem pripravljeni. Zaradi pomanjkanja tovrstne vzgoje še nismo ustvarili prometne kulture.

V prometu smo lani izgubili v Sloveniji 504 ljudi in 7847 je bilo poškodovanih, od teh 2968 huje in 4879 lažje. V mednarodnem letu varnosti v cestnem prometu smo namesto da bi zmanjšali število nezgod in njihove posledice, le še utrdili svoje mesto na dnu evropske lestvice tovrstne varnosti. V občini Hrastnik je bilo 20 prometnih nezgod ali 23 manj, v katerih ni nihče izgubil življenja, devet oseb je bilo hudo poškodovanih ali 35 manj, 18 pa lahko telesno poškodovanih ali 33 manj.

Med vzroki teh nezgod sta najpogostejše neprimerna ali prevelika hitrost, nepravilnost pešca, nepravilno prehitjevanje, izsiljevanje prednosti, sprememba smeri in načina vožnje. Žal so bili med udeleženci tudi otroci.

V občini Hrastnik je 2780 vozil na motorni pogon. Torej pride na vsakega četrtega občana eno vozilo. Vozniški izpit ima 4784 občanov, če pa dodamo, da gre skozi Hrastnik regionalna in magistralna cesta in cestišča za ta promet niso primerna, je presenetljivo, da ni več nesreč.

Zavedati se moramo, da prekrška in nesreč ne moremo preprečiti s predpisom, kaznijo, temveč s prometno kulturo, strpnostjo od drugih in spoštovanjem predpisov.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Uskladitev samoupravnih aktov

Ne gre le za formalnosti

S spremembami in dopolnitvami jugoslovanskega in slovenskega družbenega dogovora o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka lahko nehajo veljati določila informacijskega zakona in je spet mogoče uvesti samoupravno regulativo na tem področju.

Potrebno pa je, da OZD svoje akte uskladijo z prej omenjenima dogovoroma in usmeritvami za njihovo uresničevanje. To usklajevanje se nanaša le na planski akt (finančni načrt), ki ureja razporejanje dohodka in čistega dohodka za sredstva za osebne dohodke, skupno porabo in akumulacijo. Seveda pa ne gre le za formalno usklajevanje aktov. Družbeni dogovor je zelo zahteven in naj bi skrbel za to, da bi bila sredstva za bruto osebne dohodke in skupno porabo povsem odvisna od uspešnosti gospodarjenja oziroma poslovanja.

Posebno vlogo oziroma nalogo pri uresničevanju družbenega dogovora in usmeritev v republiki in tudi v občini odbor za spremljanje in izvajanje družbenega dogovora, ki bo dajal tudi mnenje o usklajenosti planskih aktov OZD z družbenim dogovorom.

Naredili smo malo anketo

O našem barometru

O čem bi radi brali?

- V občini je nekaj urejenih kmetijskih gospodarstev, še več pa verjetno brez naslednika. Kaj bo z gospodarstvi brez gospodarja, predvsem v hribovitih predelih?
- Kakšne so kadrovske potrebe delovnih organizacij, če že govorimo o usmerjenem izobraževanju.
- Mogoče kotiček »mladi za mlade«, ker bi tudi mladi potem rajši segali po Našem barometru.
- O delu v vrtcih, šolah, delovnih organizacijah, delu dramskih sekcij v občini, o dosežkih in delu zasavskih športnikov.
- Tudi o tem, kako izboljšati kulturno in družabno življenje v občini.
- Mogoče malo več o gospodarstvu.
- Več obveščanja bi potrebovali o dogajanju: kulturnem (kaj bo v programu), recimo »turističnem«, splošnem v krajevnih skupnostih. Rubriko, podobno tisti »Kje pa vas čevlji žuli«.
- O vsem lepem, kar se dogaja med nami, o ljudeh, ki so z delom lahko naši vzorniki, mogoče o težavah ljudi, med krajanji pa naših otrocih, ki so tudi polni zgodb in radosti.
- O delu v hribovitih krajih, kot so: Turje, Gore, Kal, Kovk.
- Več o kmetijstvu.
- Menim, da je pisanje o dogajanjih in tudi o težavah kraja pa naj gre za onesnaževanje, kulturna, družabna dogajanja..., potrebno in pohvalno, saj bomo tako pričeli razmišljati o »stvarih«, s katerimi se srečujemo, in morda tudi kaj storili, da bi jih spremenili.

Imate na kakšen sestavek pripombe? Napišite jih.

- Sestavki naj bodo kratki in jedrati.
- Zlasti za »ekološko stran«. Dobrih zamisli je veliko, žal pa vse preveč ostajajo le na papirju.
- Zdi se nam, da bi za kakšno stvar bili bolj neposredni.

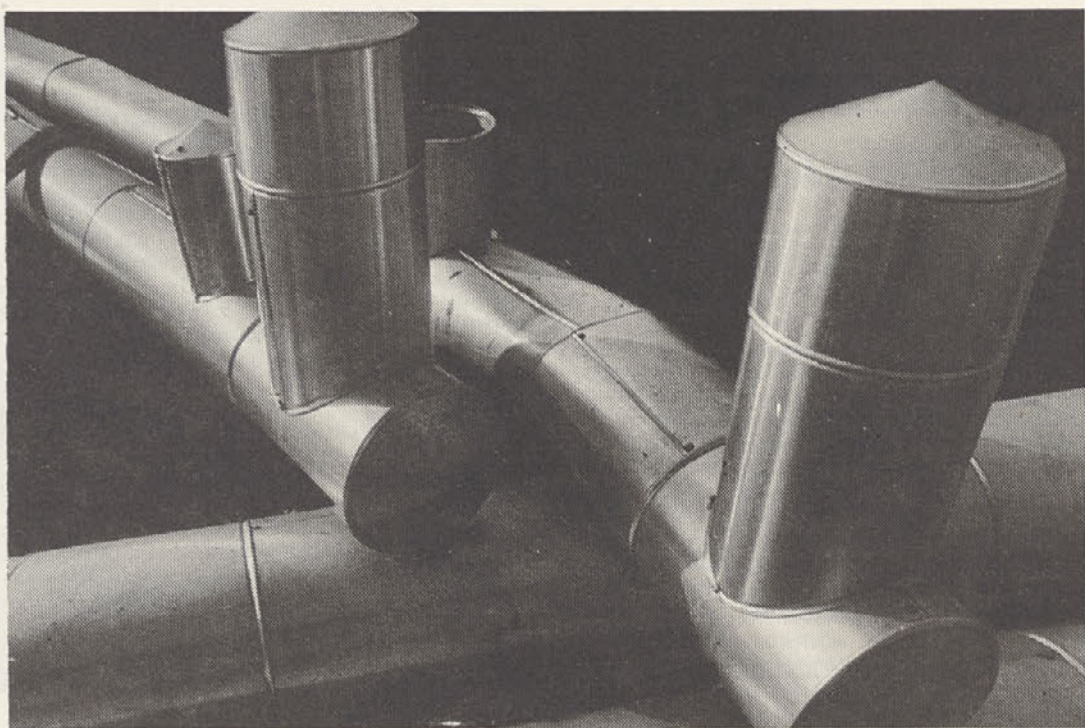
Kaj vas moti? Predlagajte spremembe.

- Ne vem, kdaj in kolikokrat v letu izide. Tako redko ga vidimo, da od ene do druge številke že pozabim nanj, čeprav smo ga v družini vedno veseli.
- Mogoče bi kdaj napisali tudi kaj o poslovnih uspehih in težavah hrastniških delovnih organizacij. Ali to ne sodi v to glasilo?
- Nič.
- Vse je dobro.
- Moti me obravnavanje obrobni stvari, medtem ko ostanejo pomembne zadeve v ozadju.
- Premalo je odmeva, predlagam rubriko z odgovori na vprašanja v zvezi s krajevno samoupravo.
- Nič me ne moti.
- Mogoče to, da ni obširnejši. Gotovo bi tudi družbenopolitične organizacije po KS kaj več poročale o delu ali nedelu krajanov.
- Premalo prispevkov iz KS Dol.

Kaj vam je v glasilu Naš barometer všeč? Zakaj?

- Vse po malem je v njem. Kdor sicer kako drugače nima možnosti biti obveščen o najvažnejših dogajanjih v občini, mu Naš barometer vsaj delno napolni vrzel.
- V glasilu Naš barometer mi je všeč rubrika »Kje občane čevlji žuli«.
- Všeč so mi tudi humor in fotografije.
- Všeč so mi vsi prispevki o kulturi, športu, delovnih organizacijah... Obveščajo nas o določenih zanimivostih v občini (v zadnji številki je bil prispevek o onesnaženosti okolja).
- Všeč mi je, ker prinaša najrazličnejša sporočila.
- Sestavki o reševanju problemov občine in o njenem razvoju.
- Mislím, da je zasnova Našega barometra še kar dobra, zato ne bi imel posebnih pripomb.
- Dosti obsežno zajema vsa področja, vendar premalo kritično.
- Všeč mi je ves časopis, ker obravnava predvsem vprašanja našega najožjega okolja.
- Naš barometer mi je všeč zaradi domačih zanimivosti.
- Všeč nam je zato, ker so v njem zajeti vsi dogodki vseh hrastniških KS in organizacij.
- Prispevki iz delovnih organizacij, ker lahko vsi občani zvedo za uspehe in neuspehe kolektivov iz katerih priteka sredstva za delo v občini in KS.
- Všeč nam je zato, ker zvezo novice in dogajanja v naši občini.
- Glasilo mi je zelo všeč. Sestavki o življenju v kraju in ljudeh so zanimivi in predvsem aktualni.

V anketi so sodelovali bralci različnih poklicev in starosti, mladi in malo manj mladi.

dalo prek 2000 mladih privrženec gledališča. Veliko zanimanje Hrastničanov za gledališče zavezuje organizatorje, da nadaljujejo repertoarno politiko zadnjih nekaj let.

Nagrajena mlada fotografa

Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije in Foto kino zveze Slovenije sta tudi letos pripravila republiško srečanje mladih fotografov. Na PIONIRSKEM FOTU 87 na Jesenicah sta bila nagrajena dva mlada hrastniška fotografa: sedmošolec Simon Tanjšek je prejel zlato plaketo »Janez Puhar« za kolekcijo fotografij Cevi I, II, III, osmošolec Štefan Grabnar pa diplomu za fotografijo Vztrajnost. Iskrene čestitke in še veliko uspehov!

Sonja Juvan

Pionirski Foto 88 v Hrastniku

Ker smo že pri fotografski kulturi, naj povemo še, da sta letošnja nagrajenca Simon Tanjšek in Štefan Grabnar člana Foto kino kluba Hrastnik in da krožek, v katerem dela vodi Milan Tanjšek. Pa tudi sicer kar precej slišimo in se tudi prepiramo o dejavnosti tega kluba. V zdravstvenem domu že od leta 1983 vsako leto pripravi dve razstavi (za občinski praznik in dan republike), letos pa bogati svojo dejavnost s sodelovanjem z močnejšimi klubi. Maja je postavil razstavo del jeseničana Adija Finka, za jesen pa obljublja gostovanje še enega mojstra. Sam bo gostoval na Jesenicah. Veliko dela pa čaka prihodnje leto, ko bo pripravil republiško razstavo PIONIRSKI FOTO 88.

M. K.

Kulturni mozaik

Uspešni mladi hrastniški godbeniki

Od 26. do 31. maja 87 je v deželni prestolnici Karlsruhe v ZRN potekal 5. mednarodni festival mladinskih pihalnih orkestrrov. Nastopilo je 72 orkestrrov iz sedmih držav. Slovenijo je zastopal Slovenski MPO pod vodstvom Jožeta Hriberškega. Sestavlja 72 članov, izbranih mladih glasbenikov iz 29 slovenskih pihalnih orkestrrov.

V tekmovalnem delu, ki se ga je udeležilo 22 zahodnonemških in šest orkestrrov iz tujine, je mednarodna žirija med orkestri najvišje kategorije dodelila Slovenskemu MPO prvo mesto s posebno pohvalo. Ta uspeh je toliko večji zato, ker orkester dela šele slabo leto, drugi vadijo in nasto-

pajo že več let in je njihovo delo skorajda že poklicno.

Tudi Hrastničani smo lahko ponosni na uspeh mladih glasbenikov, saj se je festivala v Karlsruheju udeležilo tudi pet mladih hrastniških godbenikov: Polona Pergar, Željko Udovč, Dejan Tabor in Franci Krajc iz Rudarske in Aleš Stopinšek iz Steklarske godbe.

Vsem petim iskrene čestitke, kulturni skupnosti Hrastnik pa zahvala za pomoč pri gostovanju.

Novo vodstvo ZKO Hrastnik

Na programsko-volilni konferenci 14. maja 1987 so delegati kulturnih društev izvolili nov 17-članski izvršni odbor ZKO, ki mu bo naslednji dve leti predsednikoval Drago Kopušar, za podpredsednika pa je bil izvoljen Adolf Percl.

Turizem in mi

V manjši anketi, o čem želijo v Našem barometru brati, so nekateri izrazili željo, da bi pisali o tem, kakšne so pri nas možnosti za turizem. Zato smo menili, da bi odslej objavljali tudi te informacije pa tudi pobude krajanov.

Tokrat objavljamo informacije Turističnega društva in udeleženec turističnega festivala pionirjev v Polzei.

Drago Kozole, predsednik Turističnega društva: »Velik korak smo naredili s povezavo našega društva z Izletnikom. Ko bomo dobili iz tiskarne turistični prospekt, na katerem se predstavljamo v sliki in besedi, bomo turistično ponudbo v obliki krajših izletov v naš kraj in ponudbo za športne skupine pošiljali vsem turističnim organizacijam, društvom upokojencev, sindikalnim skupninam...

Bruno Šentjerc, osmošolec: »S sošolcem Andrejem Kalužo in tovarišico mentorico smo predstavljali občino med devetimi finalisti, ki so prišli v Polzeo z vseh koncev Slovenije. Imeli smo manjšo razstavo, ki so jo zelo pohvalili, posneli pa smo tudi desetminutni film, ki so ga omogočile delovne organizacije TKI, hotel Jelka in KRC. Z razstavnimi predmeti pa so sedelovali še: Steklarna-Sijaj, Rudnik in Planinsko društvo Dol. Novinarica Manca Košir je poudarila, da otroci v turizmu ne bomo le smetariji, ampak naj se vključujemo tudi s pobudami in delom. V zvezi s čistim okoljem so nekateri predlagali kazni za onesnaževalce, kot jih poznajo v drugih državah, drugi pa so se bolj zavzemali za osveščanje ljudi.

Fanči Moljk

Da bi lepše letovali

Narejenega je veliko, toda...

Člani izvršnega odbora samoupravne počitniške skupnosti so tudi letos pripravili vse potrebno za letovanje v naših počitniških hišicah v Pineti. Obnovili oziroma dvignili so pomol, kupili štiri vrstne mize, obnovili stopnice do plaže, uredili okolico in odpravili druge pomanjkljivosti na glavnem objektu.

V Pineti letujejo tudi naši otroci, in sicer v okviru DPM Hrastnik. Uporabljajo šest prikolic in pet hišic, hranijo pa se v skupnem objektu. Tako prikolice kot hišice pa so precej dotrajane, tako da brez obnove ne bodo zdržale.

Vzrokov je več, glavni pa je pomanjkanje sredstev, saj ni sistemsko urejeno financiranje prav te vrste dejavnosti DPM. Na zadnji seji izvršnega odbora samoupravne počitniške skupnosti so menili, da bi bilo potrebno ta del dejavnosti vključiti v naloge SPS, saj ni sprejemljivo, da bi morali prav naši otroci letoovati v skrajno neprimernih razmerah, zato bo v kratkem izdelan načrt postopne obnove in upamo, da bo naletel na razumevanje in pripravljenost delavcev v vseh okoljih.

F. M.

Rok nam je pripovedoval

Rok Petrovič, lanski zmagovalec v slalomu, je ob dnevu mladosti obiskal učence z Dola. Zanimivo je pripovedoval o svojih občutkih pred tekmo, med njo in po njej, dodal je tudi to, da ga moti, kadar so gledalci ne vedejo športno.

Kje je naš prostor

Mladi se zbirajo po bifejih in gostilnah. Stara ugotovitev. Družijo se pač tam, kjer se lahko oziroma kjer se lahko pogovarjajo in zabavajo. Kje pa je še tak prostor? Le v gostilnah.

Mladinski klub je svojo kramo iz Konzuma prenesel v skupne prostore rudniškega samskega doma. Vendar to ni primeren prostor za klubsko dejavnost. TVD Partizan še ni usposobljen za delo. Dvorane KRC so za nas predrage.

Zagotovili so nam, da bomo dobili ustrezne nadomestne prostore, ko bo porušeni Konzum.

Nove prostore so nam obljubili čez leto dni, če bo, ko bo... In KAM zdaj — danes popoldne!

NAŠ BAROMETER

Glasilo »Naš barometer« izdaja občinska konferenca SZDL Hrastnik. Ureja ga uredniški odbor: Anton Bezgovšek, Marjan Dolanc, Branko Klančar, Milica Kobal, Tjaša Kohne, Jasna Rižner-Kosm, Fanči Moljk, Marko Planinc in Joži Umek. Odgovorna urednica Milica Kobal. Fotografije Branko Klančar. Tehnični urednik Andrej Verbič. Pri izdajanju sodeluje center Delavske enotnosti za razvijanje obveščanja v združenem delu. Tiska v nakladi 4000 izvodov Tiskarna Novo mesto. Po sklepu republiškega komiteja za informiranje je glasilo oproščeno davka od prometa proizvodov.